PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК X СІЧЕНЬ — FEBRUARY, 1969 ЧИСЛО 2

„БУДУ ЖИТИ!..

Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for Payment of Postage in Cash.

ПРОМІНЬ

РІК X — ЛЮТИЙ, 1969 — Ч. 2

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплата в Канаді	$4.00
Передплата до інших країн	4.50
Поодиноке число	.50

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. — Winnipeg 4, Man.

PROMIN

No. 2 — FEBRUARY, 1969 — VOL. X

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA, Editor

Subscription in Canada	$4.00
Subscription in other countries	4.50
Single copy	.50

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. — Winnipeg 4, Man.

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧАМ:

Редакція застерігає собі право скорочувати і виправляти надіслані матеріяли. Дописи, які поміщуються також в інших часописах редакція не приймає — уникаємо повторювання.

Не поміщені дописи редакція не звертає, хіба за спеціяльним, згори зазначеним застереженням. На зворот фотографій, надісланих для виробу кліше треба заадресувати коверту, наклеїти вартість поштових марок і вислати разом з фотографіями.

— — —

Кольорові фота не придатні для ілюстрації, вони виходять темні і невиразні. Для виробу клішів просимо слати звичайні фотографії, плівок (негативів) також не приймаємо для виробу кліше.

— — —

НА ОБКЛАДИНЦІ: Леся Українка — Малюнок С. Караффи Корбут.

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

МИСТЕЦЬКА КНИЖКА (Українські народні вишивки і взори)	$4.00
МИСТЕЦЬКІ СКАРБИ УКРАЇНСЬКИХ ВИШИВОК	$1.75
КУХОВАРСЬКА КНИЖКА — написала Савеля Стечишин	$6.00
ТРИ СИЛЬВЕТКИ — написав проф. Л. Білецький	$1.50
У ГОРАХ КАРПАТАХ — написав М. Ломацький	$3.50
ГОМІН ГУЦУЛЬСЬКОЇ ДАВНИНИ — написав М. Ломацький	$3.50
БЛИСКУЧА ЗОРЯ — написав Митрополит Іларіон	.50
Я ВЕРНУСЯ — написав О. Крамар	.50
ОСТАННІЙ ПРОРОК — написав Л. Мосендз	$6.00
УКРАЇНСЬКІ ХРЕСНІ ІМЕНА — написала Рома Гаук	$1.00
НАВЧАЙМО ДІТЕЙ СВОЇХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	.20
РЕЛІГІЙНІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ — написала Н. Когуська	.50
УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — написала Марія Пастернакова	$3.00
ПРОГРАМА НА РІЗДВ'ЯНИЙ КОНЦЕРТ	$1.00
ПРОГРАМА НА ДЕНЬ МАТЕРІ	$1.50
ПРОГРАМА НА СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ Л. УКРАЇНКИ І О. КОБИЛЯНСЬКОЇ	$1.00
ПРОГРАМА ДЛЯ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК	$2.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ — в твердій оправі	$4.25
— брошурована	$3.00
СТАТУТ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ	.25
ВІДЗНАКА СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ	$2.50
ЛОЖЕЧКА З ВІДЗНАКОЮ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ	$3.50

Також маємо слідуючі речі, які радо вишлимо на ваше замовлення:

— РЕФЕРАТИ НА РІЗНІ СВЯТА І АКАДЕМІЇ
— ПРОГРАМИ НАВЧАННЯ У ДИТЯЧИХ САДОЧКАХ
— ПРОГРАМИ ПРОДОВЖЕННЯ ПРАЦІ У МОЛОДШИХ ВІДДІЛАХ СУМК

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

651 Spadina Ave.

Toronto 4, Ont.

— — —

В ЦІМ ЧИСЛІ

Євгенія Єщенко — Молитва	1
Княжий дар на „Промінь"	1
Що в нас нового...	2
Міжпровін. кампанія	2
Галина Мухин — З творчої лябораторії Лесі Українки	3
А Фігус — ...Не заступлять дотику рідної землі	7
Н. Кібець — В степу і про що оповідають шляхи	8
Віра Федлер — Західнячка — єдина посолка Канади	11
О. Козловська — Звіт пров. з'їзду	12
К. Луців — 10-річчя відділу	14
Frank Morriss — With the Royal Winnipeg Ballet in Odessa	15
O. Woycenko — Kotsubynskyj on Capri	16
П. Балей — Із записника моєї Матері	18
Н. Кібець — Палкан	20
Відділ для дітей	22
Громадська і родинна хроніка	23
Річні звіти відділів	29
І. Вахна — Українська вишивка	31
Люба Кут — Домашнє господарство	32

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

РІК X ЛЮТИЙ, 1969 ЧИСЛО 2

КНЯЖИЙ ДАР НА „ПРОМІНЬ"

При кінці м. грудня м. р., на передодні початку 10-го року журнала, одна із заслужених членок Союзу Українок Канади вручила редакторці журнала „Промінь" чек на $1.000.00 на пресовий фонд, або як ця меценатка висловилась — на потреби журнала.

Треба б, здавалось, сказати хто саме зложив такий княжий дар на потреби преси, однак на жаль не можемо цього зробити з уваги на те, що ця пані бажає собі, щоб її ім'я, ще за її життя затримати собі і не проголошувати. Це її воля, яку ми також бажаємо пошанувати і ми будемо називати її — пані Невідома. Навіть місця її проживання не проголошуємо, ані її заслуг для української справи не подаємо, а вона їх має.

Не можна однак пройти мимо такої справи і щоб не оцінити отого гуманного і патріотичного жесту. Він зворушливий, не лише тією поважною сумою матеріяльного добра, яке набуте важкою працею літ, але увагою до самої справи, розумінням потреби і гордістю за організацію — Союз Українок Канади, яка служить рідній українській справі. А ця „рідна справа" для пані Невідомої дуже дорога...

„Колись ми передплачували журнали з України — „Нова Хата", „Жінка", „Жіноча Доля" і завидували жінкам, що вони можуть видавати власні журнали — говорила пані Невідома. — Тепер маємо свій. І знаєте хто його читає?! Ті що мають незвихнену українську душу, що шанують свій рід і знають ціну батьківському домові. А журнал наш хороший! Він стоїть на сторожі рідної мови, рідного слова, він навчає засад християнської моралі і каже шанувати рідну церкву і віру. І хай він завжди буде таким. Працюйте так далі і хай Боже благословення буде з вами"...

Це з нашої розмови з пані Невідомою. Хочемо підкреслити, що це перший такий княжий дар. Журнал має кілька пань, що подарували на нього по сто долярів. — Складають на його фонд читачки, відділи Союзу Українок Канади — без тих пожертв заледви чи журнал міг би видаватись, особливо в останні роки, коли все так дуже подорожіло.

Тому цією дорогою, від редакції, адміністрації, від центральної управи Союзу Українок Канади висловлюємо щиру подяку пані „Невідовій за її огріте теплом оцінки слово та її справжній княжий дар.

— — — —

Цією пожертвою ми відкриваємо нову кампанію — за новими передплатниками і пожертвами з нагоди 10 року журнала „Промінь." Кампанія офіціяльно почнеться з початком березня 1969 року і буде тривати повних три місяці — березень, квітень, травень.

Євгенія Єщенко

МОЛИТВА

Научи мене, Боже, жити
Так, як трави живуть і ялини,
Научи мене, Боже, радіти —
Пити щастя життя щохвилини.

Научи Ти мене обнімати,
Усю землю моїми думками,
Научи мене, Боже, складати
Мої вірші і вдень і ночами.

Поможи мені, Боже, піднятись
Над землею від дрібних бажань,
Научи мене, Боже, подати
Бідному братові дань.

Научи мене, Боже, прощати
Всіх, що кривду вчинили мені,
І хоч краплю Твого терпіння,
Передай, Милосердний, мені.

І на хворих, що тут блукають
Серед цих величавих гір,
Тим, що просять і що не благають
Оберни благодатний Свій зір.

Синій вечір іде над горою,
Боже, дай нам тихії сни,
І синів нам Святого Рукою,
Захисти і спаси від війни.

20-го вересня 1968 р. Франція

Що в нас нового . . .

Готуємо до друку нову працю проф. д-ра Наталії Полонської-Василенко. Є це одна з наукових праць нашого сучасного історика України про видатних жінок України. Зміст включає жінок княжої доби, жінок доби гетьманщини, українок на чужих престолах. Опісля авторни, дає ряд визначних силуєток. В інших насвітлює тодішні політичні і соціяльні умови ни, дає ряд визначних силуєток. В інших розділах авторка дає перегляд жінок українок в науці в ріжних ділянках, в мистецтві, в громадсько-політичнім житті та інше.

Цю працю видає Союз Українок Канади коштом функції ім. Наталії Кобринської. Появи цієї праці книжкою треба сподіватись ранньою весною.

— — — —

Друга, менша праця — брошурка про жіночий рух в Україні й у світі та жіночі організації, пера д-ра Ганни Янішевської майже на укінченні. Ця публікація також виходить коштом фундації ім. Наталії Кобринської. Обидві праці друкуються у Вінніпезі в друкарні „Тризуб" під доглядом редакції журнала „Промінь".

— — — —

Складові організації СУС, включно з Союзом Українок Канади проголосили передз'їздову конференцію, яка відбудеться у Вінніпезі в днях 28, 29 і 30 березня 1969 р. В програму конференції будуть входити наради про діяльність молодечої організації СУМК, головний з'їзд і його програма, який відбудеться при кінці м. серпня 1969 року в Едмонтоні та ряд інших ділових справ організації.

— — — —

Останні місяці кінця 1968 року були заповнені більшої ваги подіями, в яких брав участь Союз Українок Канади. В пленарній сесії КВОР, яка відбулась у Торонті в листопаді 1968 р. офіціяльно організацію заступала голова Союзу пані Л. Хорош-Ґреґорі. Друга важлива конференція — Конференція Прав Культури відбулась в Торонті 13, 14 і 15 грудня, яку скликав уряд Канади для представників етнічних груп — Союз Українок Канади заступала там голова Союзу пані Л. Хорош-Ґреґорі. Між іншим голова Союзу Українок Канади відвідала відділи у Бр. Колумбії та взяла участь у чотирьох провінціяльних з'їздах Союзу.

МІЖПРОВІНЦІЯЛЬНА КАМПАНІЯ ЗА НОВИМИ ПЕРЕДПЛАТНИКАМИ І ПРЕСОВИМ ФОНДОМ

На десятім році свого існування журнал „Промінь" дав доказ на його потребу і його поважні завдання. Членство Союзу Українок Канади, зокрема його відділи жертвують кожного року на ріжні народні потреби. Сьогодні журнал, який служить інтересам організації є такою потребою. Журнал має поважні труднощі, особливо, коли піднеслись ціни на папері, на друкарській праці, на поштовій оплаті. Треба пам'ятати, що журнал підносить престіж організації, що він є дороговказом для членства, що він є нашим цінним майном, про якого ми всі однаково повинні дбати.

І тому сьогодні ми звертаємо наше слово до відділів, до членства Союзу — присвятім три місяці — березень, квітень і травень для потреб своєї власної преси. Отже проголошуємо кампанію:

Одно — за новими передплатниками.

Друге — за пресовим фондом.

Цю кампанію проголошуємо міжпровінціяльною. Це тому, що число членства по відділах не рівне, отже компетицію будуть вести відділи по провінціях. Кожна провінц. екзекутива Союзу буде відповідальна за працю у своїй провінції. Кампанія буде продовжуватись три місяці — березнь, квітень і травень.

Виказ здобутих передплат і пресовий фонд будуть проголошуватись в журналі.

На головнім з'їзді Союзу Українок Канади, який відбудеться в м. серпні в Едмонтоні будуть проголошені переможці, яким буде вручено нагороди. Одна нагорода за придбання нових передплат буде трофей у мистецькій формі (чаша, або подібне), що його дарує на цю ціль пані Зиновія Крипякевич з Вінніпеґу і друга нагорода у формі трофею буде за найбільшу суму прес. фонду.

Всякі ближчі інформації посилаємо до пров. екзекутив та відділів Союзу.

До цієї праці кличемо всіх — відділи, членство, передплатниць, читачок. З Богом до праці!

Ольга Завісляк, референтка.

Галина Мухин

З ТВОРЧОЇ ЛЯБОРАТОРІЇ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Немає жодної біографічної праці про Лесю Українку, в якій би виразно не наголошувалися творчі зусилля поетеси, що дорівнювали абсолютному героїзмові й, що майже нелюдським вчинком було оте її творення в хворобливому стані, в постійній боротьбі з смертю, що не відступала від її обличчя.

Про свою творчу лабораторію, процес визрівання й народження своїх творів Леся Українка відслонює нам багато в своїх творах, зокрема в своєму листуванні з родиною та друзями. Творчість для Лесі не була храмом спокою — це була святиня несусвітніх мук, в якій мучило все: неволя й воля, бідність і багатство, успіх і неуспіх, як „іскру Божу" поетеса каже так:

Бачили ви, як велике багаття
Кида вогонь аж до хмар?
„Божая іскра" — то також прокляття,
Дикий і лютий пожар.

Вогнища того не може людина
Ні запалить, ні вгасить,
В кого ж запала хоч іскра єдина,
Вік її буде носить!

Невгасимий творчий вогонь у душі своїй, вона відчуває як своє велике прокляття. Але творити мусить, бо для неї це найбільш природній, найбільш людський акт.

„Лісову пісню" — каже Леся — я потім так відхворіла, що боялася повороту зимової історії, інші речі менших нападів коштували, але жодна не минула дарма, — вже нехай ніхто не скаже, що я „ні горівши, ні болівши", здобуваю собі лаври... Та ще, навмисне, — ледве зберусь до якоїсь спокійної роботи, так і „накотить" на мене яка-небудь непереможна деспотична мрія, мучить по ночах, просто п'є кров мою, далебі. Я часом аж боюся цього — що це за манія така?.."

У іншому листі Леся знову розповідає про муки, в яких народжувалася „Лісова пісня" та інші твори:

„Від різдва до великодня сього року я **абсолютно** нічого не могла писати, та й се фраза, що я пишу „тільки в нападах божевілля", бо я тільки тоді можу боротися (чи скоріше забувати про боротьбу) з виснаженням, високою температурою і іншими пригноблюючими інтелект симптомами, коли мене попросту гальванізує якась idée fixe, якась непереможна сила. Юрба образів не дає мені спати по ночах, мучить, як нова недуга, — от тоді вже приходить демон, лютіший над усі недуги, і наказує мені писати, а потім я знов лежу zusammengeklappt, як порожня торбина. Отак я писала„ Лісову пісню" і все, що писала останнього року..."

Леся Українка в останні роки життя

Поетеса показує нам дещо із свого внутрішнього досвіду, із свого творчого механізму у вірші Ave Regina:

Безжалісна музо! куди ти мене завела?
Навіщо ти очі мені осліпила згубливим промінням [своїм?
Навіщо ти серце моє одурила, привабила маривом [щастя?
Навіщо ти вирвала в мене слова, що повинні б [умерти зо мною?

І далі:

Даремне хотіла я арфу свою почепити
На віттях плакучих смутної верби.
І дати велику присягу, що в світі ніхто не почує
Невільничих співів моїх.

У листі до свого брата Михайла, з яким ділила найінтимніші закутки своєї душі, Леся пише: „Небога! — часом аж боюся нападів тієї деспотичної фантазії..." У цих словах вчувається боязнь, але це боязнь розкоші в годинах надхнення, в годинах поетичної праці:

Коли все навколо затиха
Під владою чаруючої ночі,
А тільки я одна неподоланна
Врочистую одправу починаю
Перед моїм незримим олтарем.

У іншому листі, теж до брата Михайла, Леся скромно цитує уривок свого вірша:

„От і знов беруся здіймати „сизифовий камінь" до гори!... Позволь при сій нагоді навести

тобі цитату з мого нового безнадійно-надійного вірша:

Я на гору круту крем'яную
Буду камінь важкий підіймать
І, несучи вагу ту страшную,
Буду пісню веселу співать.

Я співатиму пісню дзвінкую,
Розганятиму розпач тяжкий, —
Може, сам на ту гору крутую
Підійметься мій камінь важкий.

„Таких віршів — каже Леся — маю близько десятка. Гай, гай, — тем багато, а часу так мало!"

Далі вона питає брата: „Як ти думаєш, чи підійметься той камінь? Гей, навряд, — не такий камінь!... Бо то, бачиш, ти, я так думаю, що не минути мені ножа, чи то кацапського, чи то німецького, а вже бо мені так не минеться. „Кому, кому доведеться, а куцому не минеться!" Жаль якось і вимовить, але мушу сказати, що моє оце двохмісячне лежання в липких кайданах було зовсім даремнісінько, отак зовсім даремно! А прибиток хіба тільки той, що тепер знов ходжу на двох милицях, що болять ноги в ступнях і через те я ходжу по-котячому, та ще й спина болить гірш, ніж перше, — більш яких трьох мінут не можу рівно сидіти, ні на що не спершись. От така-то твоя сестра ледача, Михайлику! Та таки й зовсім ледача я стала: пишу маленькі віршики для власної втіхи і розривки, а роботи жаднісінької!"

Перебуваючи у Відні на лікуванні, Леся пише братові, що отут у вільній стороні вона почуває себе на багато вільніше, але й одночасно в неї народжуються думки, що пізніше виливаються у вірші, про те, як важко носити кайдани і як дуже ярмо намуляло шию і їй, і її народові:

„Мені не раз видається (ти знаєш, як розвита в мене образна думка, отже, не здивуєшся) мені видається, що на руках і на шиї в мене видно **червоні сліди**, і мені сором за себе перед вільним народом. Бачиш, у мене руки в кайданах, але серце й думки вільні, може вільніше, ніж у сих людей, тим-то мені так гірко, і тяжко, і сором".

У листі до свого дядька, Михайла Драгоманова, Леся до болю відчуває неправду й поневолення, в якому перебуває її народ:

„Мені тепер ще тяжче буде в своєму краї, ніж досі було. Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани й спимо під ними спокійно. От, я прокинулась, і тяжко мені, і жаль, і болить..."

Серце поетеси завжди поривалося за чистим ідеалом волі й „бажанням кращої долі, яснішої" для свого народу. Вона скоро зрозуміла, що „від сліз заржавіють кайдани — самі ж ніколи не спадуть!" Тому в неї народжується рішення сміятись крізь сльози „серед лиха співати пісні". У неї зникають квиління й вагання:

Або погибель, або перемога —
Сі дві дороги перед нами стане...
Котра з сих двох нам судиться дорога?
Дарма! Повстанем, бо душа повстане!

Леся відчуває, що ані в неї, ні в її народу „вогонь Титана ще не згас" та, що смутна доля нащадків сміливого Прометея незмірно краща за слимаче животіння.

У листі до Осипа Маковея, Леся розповідає чому в її поезії переважає сумний колорит:

„Часто у поетів настрій поетичний залежить від погоди — одні найбільше пишуть навесні, в чудову погоду, другі можуть писати тільки під час осінніх дощів, — у мене ж сей настрій залежить найбільше від того, яка погода на душі, і я пишу найбільше в тії дні, коли на серці негода, тоді чогось швидше робота йде. Запевне, що й в мене на серці далеко не завжди йде дощ, але се як бачу, можна подумати, читаючи мої вірші. Знаю я, що се не гаразд, але ж натуру тяжко одмінити..."

Про те, як солідно Леся опрацьовувала свої твори видно з її листа до мами, в якому вона просить полагодити її видавничі справи й каже:

„У Буковинський альманах" можна дати і „Самсона", тільки так, як він єсть, не переписуючи, бо вже сили моєї нема його переписувати по сто раз, бодай його!"

У другому листі до мами, писаному з Ялти, Леся говорить про свій власний талант, про свою творчість і передчуття майбутнього:

„Що правда, мамо, то правда, — „олімпійство" не лежить у моїй натурі й трудно часом буває витримувати олімпійський спокій, але по правді кажу, тепер у мене скоріш завзятий, ніж кислий настрій, — се вже може не зовсім нормально, але мені здається, що я маю перед собою якусь велику битву, з якої вийду переможцем, або зовсім не вийду. Коли у мене справді є талант, то він не загине, — то не талант, що погибає від туберкульозу чи істерії! Нехай і заважають мені сі лиха, але за те, хто знає, чи не кують вони мені такої зброї, якої нема в інших, здорових людей. „Коли назвуть найтяжчі страждання, тоді й моє назвуть" — сказав Гайне, і я

скажу за ним. Але Гайне сказав ще й другі слова, яких я не важуся сказати, тільки в години якогось безум'я вони все бринять мені в думці, і трудно буває заставить їх замовкнуть".

Ліді Драгомановій в одному зі своїх листів Леся розповідає, як вона мучиться навіть у сні:

„От, Лідочко, снився мені віщий сон, аж навіть тобі розкажу. Перечитувала я вчора в сотий раз свою драму і медитувала над нею до пізньої-пізньої ночі. Врешті настав час, коли поетові й музі захотілося спати, і ми розійшлися — одна — на Парнас, а друга — на своє ліжко. Ну... сниться мені, що іде моя драма на сцені, і головну ролю граю я сама. Іде акт, іде антракт — 1-ий, 2-ий, 3-ій, 4-ий — у публіці нічого не чуть, врешті фінал, на сцені чогось темніє, а занавіси не спускають, я врешті, — хоч се мені по ролі не полагається, — питаю: „Чому не спускають завіси?" Хтось відповідає саркастичним тоном: „Бо нема перед ким!" Я дивлюся: у партері — „аравійська пустиня", порожні ложі чорно позіхають... Моя драма провалилась... І я у розпачі кричу: „Свисток, все царство за свисток!" Розумієш — уже не аплодисменти, а хоч свисток!.. .і я прокинулась!"

І далі в листі Леся пише про свій внутрішній неспокій:

„Часом мої мислі заводять мене в такий лябіринт... Часто так уночі сидиш серед такого хаосу думок і думаєш: „О, хоч би галюцінація зявилася!" Я б ій повірила так, як перше люди вірили в дива... І чого се люди так бояться галюцінацій і божевілля? А я часто дорого дала б за них..."

У листі до дядька Драгоманова Леся з радістю і болем говорить про свою фантазію:

„Взагалі у нас діти в землі риються з охотою, тільки я до землі не схиляюся, а все десь пробуваю в небесних сферах. Одбилась я від землі, певне, навіки! Не знаю, чи мені се жаль, чи ні... Якби хто моїй фантазії крила присмалив, то може, і добре зробив, а то вона в мене занадто химерно літає і часом заморочує вкінець мою голову, що й так не дуже-то мудра вдалася. Ну, та колись вони самі присмаляться, тії крила моєї фантазії".

Леся вела широке листування з Михайлом Павликом, відомим публіцистом і громадським діячем у Галичині. Ось уривки з її листів, в яких Леся розповідає про себе. Ці уривки малюють яскраву картину Лесиного життя, трагічний стан її здоров'я і оптимізм, з яким вона підходила до всіх своїх недуг:

„Як моє здоров'я? Було б нічого собі, якби не та дурна істерія, хорея, слабість серця, чи біс її зна, як вона зветься. Ходжу по світі, як людина, пишу — часом навіть і багато, приймаю участь у товариському житті, а тільки за все плачу регулярно нападами. Я, здається, хутко до них звикну, як вельможні пані звикають до балів, раутів, вечірок — тоді буде „олл райт".

До речі буде згадати, що Леся володіла багатьма мовами: німецькою, французькою, італійською, грецькою, латинською, польською, болгарською, російською та іншими. Вона теж самотужки вивчала англійську мову. Її мрією було читати Шекспіра в оригіналі й перекладати Байрона. Вона з захопленням каже Павликові:

„Я дуже рада, що нарешті допалась до англійської мови — ну вже ж утну я колись щось із Байрона, аж чортам жарко здасться... Покищо діло з англійською мовою йде влад, не зважаючи на собачу вимову. Проте я думаю, що нема в світі такого звука, якого б я не могла вимовити, постаравшись трохи".

Пишучи до Павлика з Софії, Леся глибоко переживає відсутність запалу до самостійницьких ідей, самостійницького життя серед українського народу, зокрема серед тодішньої інтеліґенції. Вона до болю переживає поневолення своєї батьківщини і те, що народ її позбавлений права на вільне життя, що йому відібрано право на рідне слово й „кайданами прикуто до землі".

„Сором і жаль за мою країну просто гризе мене (се не фраза, вірте), і я не думала, що в душі моїй є такий великий запас злості. Я не знаю, що буду робити, вернувшись на Україну, сама думка про це тюремне життя сушить моє серце. Не знаю, як хто, а я не можу терпіти мовчки під'яремного життя. Недарма ж я вивчилась по англійськи, далебі, читаючи твори великих письменників англійських 17 століття, думаєш, чом я не живу хоч у ті часи. Що з того 19 віку, коли ми так ганебно пропадаємо та ще й мовчки?"

Леся любила писати ночами, і відкладала перо, коли півні починали співати. Вона навіть обурювалася на них: „Ну й чого ті кляті півні так співають?" Леся нераз повторювала, що „найкраща спілка й товариство при писанні оригінальних речей — се робоча лямпа, коли не коптить і чотири стіни..." Такий був її смак.

Леся пише Павликові, що навіть у найваж-

чі хвилини своєї недуги вона не може відкласти пера:

„Лежу в гіпсових оковах, отже, так горизонтально, що як тільки напишу щось довше, то руки мліють, а потім три дні болять. Се так доля жартує над моїм „писательським" званнєм! Як здіймуть гіпс — а коли се буде, не знаю — тоді вже писатиму, треба надіятися, ліпше, бо може позволять хоч трохи підвестися. Тим часом я більше читаю, ніж пишу, до речі, се для писателів корисно".

Своєму братові Михайлові воно скаржиться:

„Ах, ніколи ще не було мені так трудно писати, як тепер, власне, тому, що ідей багато, а писати мушу коротко — се дуже врізує крила всякій ліриці. Ну, вже ж таки я встану колись".

Трохи пізніше Леся знов пише Павликові:

„Тепер тільки я настільки маю сили й енергії, що можу в один день два листи написати... Бо перш усього, довше сидіти не можу, а крім того за довге писання плачу безсонням і різними напастями... Проте, все ж прогрес чималий: не лежу в ліжку, можу ходити, спираючись на кий, а другою рукою тримаючись сестри, таким способом можу перейти тричі по наших сінях, можу виїздити на вулицю і бачити, що все-таки є ще на світі весна".

А коли Павлик радить Лесі диктувати свої твори, вона відповідає:

„Ви кажете диктувати? На жаль, не можу, не вмію сього абсолютно, куди й думки всі діваються! Я навіть не люблю, щоб хтось сидів коло мене, як пишу, а вголос думати можу тільки в гарячці. Тут всі обставини настільки не сприяють писанню, що поки я тут — я не літератор і навіть не людина, а хірургічно-ортопедичний манекен... Я, живучи останні роки на більшу половину зовсім самотньо, присвоїла собі непрактичну звичайку, а власне, що можу займатися літературою тільки тоді, коли сама в хаті, і то, головно, ввечері й вночі".

Своїй великій приятельці, Ользі Кобилянській, Леся розкриває свою наболілу душу, нарікаючи на природу, що не обдарувала її фізичною силою:

„Що ж робити, коли Мати-Природа не дала мені нічого, окрім пера в руки, а рукам не дала навіть стільки сили, щоб завжди твердо тримати перо, та й сказала: „Пиши!.." Люди теж кажуть мені: „Пиши!" Але ж се тільки слово, а в діло переводити його маю таки я, ну, яка я, таке й моє діло".

Зрозумівши велич Лесі Українки, Іван Франко сказав:

„Від часу Шевченкового „Поховайте та вставайте, кайдани порвіте" Україна не чула такого сильного, гарячого та поетичного слова, як із уст сеї слабосилої, хворої дівчини... у неї свій патос, своє власне слово... бо сама має, що сказати читачам, у самої наболіло на душі чимало, у самої поетичне слово доспіло й сиплеться, мов золота пшениця".

Усупереч усьому на світі, Леся творила, щедро розсипала „золоту пшеницю", бо знала, що її покликання — це неминучість, від якої втечі нема.

ПАМ'ЯТІ НАЙДОРОЖЧИХ...

На живий, ніколи нев'янучий вінок у третю річницю смерти моєї дорогої і незабутньої сестри бл. п. Євгенії Семенюк-Хемійчук, складаю на пресовий фонд журнала „Промінь" $10.00. Хай рідна земля в Україні буде їй легкою, а пам'ять про неї завжди живою.

Мінодора Комендат, Ридчтавн, Онт.

— — —

В роковини смерти нашого дорогого батька, бл. п. Михайла Волковського, який упокоївся 8 січня 1967 року, складаємо в його пам'ять на нев'янучий вінок на журнал „Промінь" $5.00.

Донька Галя Олексюк з родиною
Гамільтон, Онт.

— — —

Світлої пам'яті мого дорогого і ніколи незабутого мужа, бл. п. Василя Пуцентало, складаю на нев'янучий вінок $5.00 на журнал „Промінь".

Дружина Іванна Пуцентало
Едмонтон

— — —

На нев'янучий вінок бл. п. Марії Стефанюк, яка упокоїлась у м. листопаді, 1968 р., складаємо $5.00 на пресовий фонд журнала „Промінь". Разом з тим висловлюємо щире співчуття родині.

Відділ ім. С. Русової, Кемсак, Саск.
М. Ковалишин, секр.

— — —

В роковини смерти мого дорогого, ніколи незабутого мужа, бл. п. Григорія Базая, який упокоївся 22 січня 1967 року в Давфині, Ман., складаю в його пам'ять $4.00 на журнал „Промінь".

Марія Базай і родина
Давфин, Ман.

— — —

Замість квітів на свіжу могилу нашої незабутньої дорогої Мами, бл. п. Дарії Лищишин складаємо на прес. фонд журнала „Промінь" $6.00.

Доньки: Марта Ситко — Вадіна, Саск.
Анна Сікора, Едмонтон.

— — —

В десяті роковини смерти моєї дорогої мами, бл. п. Марти Сорочинської, яка упокоїлась 23 січня 1959 року, складаю на нев'янучий вінок в її пам'ять $5.00 на журнал „Промінь". **Марія Волежинська,** Вінніпеґ

. . . НЕ ЗАСТУПЛЯТЬ ДОТИКУ РІДНОЇ ЗЕМЛІ

На провінціяльнім З'їзді Союзу Українок Канади, який відбувся у Вінніпезі в листопаді 1968 року виступила як запрошений гість-доповідач Анна Фігус, яка поділилась своїми враженнями зі свого побуту в Україні минулого літа, ілюструючи свою доповідь світлинами з України.

Анан Фігус це молода народжена в Канаді українка. Від ранніх літ вона постійно знаходиться в осередках громадського життя, цікавиться ним і віддає йому свій час. В генеральній управі СУМК вона займала ріжні позиції, була головою обєднаної української молоді в РУМК, займала одну з важливіших позицій в центральній управі Союзу Українок Канади.

Свого часу панна Фігус працювала в адміністрації часопису „Український Голос", в Консисторії Української Греко-Православної Церкви у Вінніпезі. Від кількох останніх років панна Фігус проживає в Торонті, де займає позицію адміністраторки в Інституті Св. Володимира. **Ред.**

На мою думку, у нас українців-канадців, які мають змогу подорожувати, не повинно бути арґументів „проти" відвідування України. На це багато контрарґументів.

Неможливо переповісти всіх незабутніх переживань радости і особливого зворушення, а головно, коли зійшовши з літака, ступаєте вперше по землі, про яку ви так багато начитались, наслухались, яка від найранішого дитинства жила лише у вашій уяві.

Сплітаються різні почування: Радости і болю, гордости і упокорення, величі і пониження, та стільки контрасних понять...

Ці контрасти ви відразу помічуєте при митному уряді. Вражає вас шорстка поведінка службовців при перевірці пашпортів.

Але ваші почування змінюються при зустрічі з ласкавою усмішкою іншого службовця, коли він втішився, почувши вашу українську мову і вас питає: „і ви родились в Канаді?"

Від туристів, наші брати в Україні мають змогу довідуватись безпосередньо від своїх рідних і близьких про життя в демократичних країнах, вони можуть їм вірити беззастережно.

Наші розповіді там викликують велике зацікавлення, люди, довідуючись про наше життя і громадську діяльність з перших джерел. Вони радіють, що українська еміґрація в Канаді творча, що має можливість навчатися в державних школах Канади рідної мови та творити своє громадське життя.

Особисті контакти поміж нами-братами вирівнюють ту прірву, яка твориться наслідком життя у двох різко від себе відмежованих обставинах. Різниці поміж „галичанами" і „східняками", поміж „староприбулими" і „новоприбулими" та народженими в Канаді українцями

Авторка репортажу Анна Фігус на тлі ресторану Гуцульщина у відпочинковій оселі в Яремчу, в горах Карпатах.

ще дуже великі, не зважаючи, що ми живемо в одній країні.

А що вже говорити про те, що може різнити членів одного народу, який живе в різних континентах у різних обставинах, та ще таких як комуністичні і наші в Канаді.

Зближення з Україною через особистий контакт із землею та з людьми не можна замінити ніяким іншим чинником, якщо говоримо про національне виховання.

Пізнання обставин життя братів, громадяни Канади можуть тільки скріпити своє переконання про вартість демократії, тобто переконатись, які блага дає людині такий устрій, як у Канаді.

Їдучи в Україну, користаємо у великій мірі з благодатного впливу краси рідної землі, з пам'ятками, зі скарбами, позбиримими в музеях, в бібліотеках, в архітектурних спорудах, малярстві, в театрах у всій культурі народу.

Тому, коли витрачати гроші на мандрівки по інших країнах, це ніяк не рівноважиться з тими користями, які особисто кожний може мати, їдучи в Україну.

Україну варто бачити, переживати і запам'ятувати тим, які не хочуть засимілюватися в чужому морі. Бо ніколи ніякі, хоч би найкращі засоби національного виховання не заступлять „дотику" землі, що на ній жили тисячами років наші предки, та які залишили на ній усе, що вони вложили в культуру. **А. Фігус.**

Наталія Кібець

По країні наших батьків

ОАЗА В СТЕПУ

Білопінна тирса хвилюється під вітром, а посеред неї широко розкинувся великий сад. Верховіття дерев привітно махають вам.

Оаза в степу — це Асканія-Нова давній славнозвісний заповідник. Понад півстоліття у засушливому степу дерева. Близько трьох-сот різнородних порід привезено сюди з різних куточків Европейської частини, тепер близько 13 тисяч. Понад 70 гектарів займає цей величезний парк. Ще в 18 ст. царський уряд щедро роздавав своїм та чужоземним магнатам великі простори українського цілинного степу.

В 1828 році таку ділянку присивашської землі придбав німецький герцог Ангальт-Кеттенський. Він заснував тут невеликий хутір і назвав його АСКАНІЯ-НОВА, мабуть на згадку про німецьке містечко Асканія, звідки походить рід герцога. Та недовго господарював він тут. Продав цю землю іншому німцеві — Фейну, який почав розводити в Асканійському степу овець. Розбагатівши, поріднився з поміщиком — сусідом Фальцем, відтоді на довгі роки Асканією заволоділи магнати Фальц-Фейни. Останній з цього роду Фрідріх визначив навколо Асканії-Нова недоторкану ділянку цілинного степу і з 1874 року став завозити сюди різних екзотичних тварин і птахів. Так почав зароджуватись фальц-фейнівський зоопарк. Чарез примитивний догляд рідкісні тварини гинули, але всетаки в степовому заповіднику Асканії-Нова прижилися: бізони, зебри, олені, антилопи, страуси і інші птахи.

Майже одночасно з зоопарком в Асканії почали закладати ботанічний сад. У південному посушливому степу, на слабосолонцюватих чорноземах стали запроваджувати штучне лісонасадження. Зараз це Державний заповідник з науководослідчим інститутом.

Спитаєте, а як же ростуть дерева в степу? Парк поливний. Воду дістають з глибини 43 метрів великої напорної вежі. Вода трубами подається в канали, що мережать весь сад.

У центрі саду чимале штучне озеро, по якому плавають білі і чорні лебеді, дикі гуси й качки, а ще далі великі лелекоподібні птахи на високих ногах, це рожеві фламінго, батьківщиною яких є північна Африка і західня Азія. Водяться вони і на північно-східних берегах Каспійського моря. Як своєрідний оазіс розкинулась Асканія-Нова серед ковильових степів Присивашшя і справедливо коли називають її перлиною південних степів.

ПРО ЩО РОЗПОВІДАЮТЬ ШЛЯХИ

Наш з вами шлях стелиться на південь. День і ніч гуде він під колесами автомашин. З обох боків шляху зеленіють дерева і якщо глянути здалека на нього, то він схожий на темну ріку, що тече в зелених берегах до далекого сонячного Криму.

Вечоріє. Заходить сонце за байраком. І мимоволі згадується стара козача дума про трьох братів, що з города Азова, з турецької неволі утікали на тихі води, на ясні зорі...

Перед очима виринають старі прадавні шляхи... Давно, давно колись пролягали тут Чорний і Муравський шляхи. Ними не раз нападала на Україну дика орда. Безліч нещасних бранців, захоплених кримчаками в ясир проходили цими шляхами поливаючи їх гіркими сльозами і кров'ю порепаних та збитих ніг. Збитий босими ногами невільників і копитами татарських коней шлях ставав чорним. Від того мабуть і пішла назва. Пам'ятні ці шляхи. Оспівані вони в журливих піснях і думах, Але минали віки і цими шляхами потяглися чумацькі мажі по сіль до Криму. Багато біди зазнали й вони. Хіба один бідар не вернувся додому з далекого походу і тільки воли круторогі, сумовито ревучі, оплакували смерть свого господаря, та десь там, далеко мати або дружина з діточками виглядали його сподіваючись на краще майбутнє.

...В степу пахне гірким полином. Польові цвіркуни снують задумливу пісню. Повновидий місяць виходить на небо в пишному оточенні зірок. Степ дрімає... Що сниться йому? Невільничі базари, що порозкидалися обабіч шляхів, чи дикі татари?

Ні, він снить про новітні двадцятого століття невільничі торжища. Невільничий труд на колгоспних полях, фабриках та шахтах для новітнього хана-москвина.

Сонячний Крим вже не татарський. Не татарські хани господарюють там, а московські. Навіки заснув ханський палац у Бахчисараї і тільки потемнілі каміння на могилах розповідають про безславний кінець його володарів. Прийде час і для новітнього володаря. Оста-

неться він в пам'яті, як жахлива казка для нечемних дітей . . .

І хочеться позбутися всього цього. Забути на хвилину про людську несправедливість і полинути між простори нашого українського півдня. Лишилися за нами широкі херсонські степи, зелені баштани всіяні рябими, смугастими кавунами, традиційні солом'яні курені з сивобородими-сторожами, високи ожереди соломи і ніжно-зелені сходи озимини.

А попереду вже блищать солоні озера Сиваша і відчуваєте ви своєрідний запах прадавнього ГНИЛОГО МОРЯ.

Сиваш або Гниле море — численна група солених озер, розміщених на межі Перекопських і Кримських степів. Ця система озер і розгалужених заток зв'язана на сході з Азовським морем. Серед просторів Гнилого моря виступає багато островів і масивів. Над водою стоїть важкий запах сірководню. Береги Сиваша дуже нерівні. Вони складаються з суглинистої, лісовидної породи і піднімаються над водою лише 3-4 метри. Хвилі невпинно і швидко розмивають береги, безперервно змінюють їх вигляд. Гнибина Сиваша незначна І. 5-2 метри. Вітер часто зганяє воду, оголюючи мулисте дно. Під кінець літа в Сиваші осідає сіль.

В далекому минулому на місці сучасного Гнилого моря містилася система балок з'єднаних з Азовським морем. З часом Перекопський степ почав повільно опускатися і море затопило пониззя балок. Хвилі розмивали береги заток, складених з нестійких порід. Окремі ділянки вододілів, які вціліли від розливу виступають як острови.

У Гнилому морі, як у велетенській чаші, вода дуже випаровується. Під осінь, к о л и сіль осяде в озерах, Сиваш має вигляд г о л у б и х водних дзеркал у сніжнобілих рамках з кристалів соли.

Від Азовського моря Сиваш відмежовує вузька піщана смуга — Арабатська стрілка, вона має ширину кілька сот метрів і простягається більш як на сто кілометрів від Геніческа до Керченського півострова. Коли віє сильний східний вітер, шторм наганяє води Азовського моря на Арабатську стрілку, стрілка місцями затоплюється і морська вода вливається в Сиваш.

Перекопські і Кримські степи зв'язує вузький перешийок — ПЕРЕКОП. Ширина його 8 кілометрів. Перешийок відокремлює ЧОРНЕ МОРЕ від АЗОВСЬКОГО. Азовське море само становить велетенський лиман — затоку Чорного моря. Харектерною рисою узбережжя Азовського моря є коси (коса це вузька намивна смуга суходолу у водному басейні — морі, озері, річці одним кінцем сполучена з берегом). Особливо великі коси лежать в околицях Бердянська, Обіточної та Федотової. Незважаючи на те, що коси розміщені в зоні посушливого степу і далеко виступають в солоне море, на них є достатня кількість прісної води. Вода держиться в піску на невеликій глибині. Глибше йде солона вода. Наявність прісної води створює можливість господарського освоєння кіс.

На Бердянській косі, існує широковідомий курорт. Долини річок, які впадають в Азовське море, зайняті лиманами. Найбільший — Молочний. На схід від Молочного лиману в гирлах невеликих річок і на косах міститься багато солоних озер. На дні їх є відклади лікувального болота. Численні лимани, затоки і солоні озера Причорноморської низовини мають великі запаси солей, розчинених у воді. Це значна потенціяльно-сировинна база для хемічної промисловості.

І знову думка поринає в минуле . . . Чонгарський півострів і Арабська стрілка своєрідні ворота, що вели з північного сходу в Крим. Не раз тріщали ці укріплені татарами форпости під міцним натиском українських козаків, що ходили визволяти з басурманської неволі своїх братів . . .

Солоний Сиваш задумливо плеще хвилями, іскриться срібною лускою, давно скорившись людям. Люди побудували трикілометрову Кугаранську греблю і відокремили західну частину Сиваша від Азовського моря. У велетенському водойомі площею 300 квадратних кілометрів внаслідок випарювання створюється ропа, яку переганяють в Айгульське озеро, а потім до Червоноперекопського бромного заводу. Там з неї одержують дорогоцінні хемічні продукти. Між півостровом Биюк-Найман і Чонгарським, будується нова гребля, що регулюватиме надходження води з Азовського моря в Сиваш. Гниле море перетворюється на золоте дно, стає невичерпною скарбницею великої хемії.

А що ж і чим славне Азовське море?

Стародуське — Сурозьке тобто внутрішнє море з давніх давен славилось своїми багатствами. Жодне море в світі не давало таких урожаїв, як оце міленьке малосолоне, скромне і тихе море. Промислова продуктивність Азовського моря сягає 80 кілограмів (200 фунтів) риби з гектара, а воно розлилося всього на

37.6 тисячі кв. кл. (15 тис. кв. миль). Найбільша глибина 15 стіп. Не дарма скіфи називали його „Карачулак" — тобто рибне. Половці та італійці звали його морем чабаків, а в стародавній Греції воно іменувалося Меотіда, що походить очевидно від грецького слова „годувальниця." В 1789 році начальник спорядженої сюди експедиції звітував царському урядові: „На морских косах здес великие рыбные ловли."

Багате, дуже багате Азовське море! Судак, лящ, тараня, чехоня, кефаль, оселедець, комсаанчоус, найсмачніша в світі камбалаглосса, сазан, рибець, шемая, бичок, найдорожча червона риба білуга, севрюга, осетер... 115 видів риби зустрічається в Азовському морі. Бо тут є що їсти рибі, є на чому нагулювати товщ. Влітку з Чорного моря і рік запливає сюди на відгодівлю багато риби, особливо цінної промислової породи: судак, оселедці, осетер і севрюга, які в Азовському морі досягають величезних розмірів.

Тваринний світ Азовського моря досить своєрідний. У морі живе порівняно небагато — близько 350 видів тварин, але зате представників окремих видів тут дуже багато. За цією особливістю Азовське море не має собі рівних серед інших морей світу.

Не дивлячись на численні багатства Азовського моря їх все ж таки можна взяти на облік, а це значить, що ті багатства не є безмежні, що і вони можуть мати край, за який починається таке становище, що і рак стає рибою.

З інформацій совєтських часописів ми довідуємось про небезпеку, яка загрожує не лише Азовському морю, а всім водойомищам де розпліднюють рибу. В гонитві за виконанням пляну, а навіть з метою перевиконання його, рибацькі колгоспи виловлюють рибу без пляну. В деяких довколішних колгоспах рибою годують свиней і не дивно, що сало з цих свиней тхне рибою.

Отож, море потребує захисту і саме від тих, хто мав би найбільше бути зацікавленим у багатстві моря, а гонитва за пляном робить їх звичайнісінькими браконьєрами.

Азовське море — важливий водний шлях. По ньому перевозять хліб, вугілля, метал тощо. За кількістю перевезення пасажирів це море стоїть після Чорного моря на другому місці в Совєтському Союзі. З побудовою Волго-Донського шляху значення Азовського моря ще набагато зросло.

Міннеаполіс, Мінн. грудень, 1967 рік

Втома дороги

Може бути ти почуваєшся втомленим.

Бо тепер так багато втомлених у світі!

Хто зна — чи не більшість...

Кожний знає свою власну втому і міг би її назвати.

Дехто, може бути, блукав занадто довго темними перевулками.

Багато людей, певно, мусіло перейти густим лісом сумнівів і оминати прірви помилок.

Але все ж — іти далі треба, хоч яким безконечним видається нам шлях.

І дехто приходить під вечір, уже цілковито виснаженим; а дехто, почувається смертельно втомленим уже всередині дня; а дехто вже втомлений з самого ранку.

І мені, давньому подорожньому, з старим уже серцем, що пройшов стільки неспокійних, покручених і темних доріжок, хочеться підійти до кожного, хто йде довгим шляхом, і потішити його словом любови.

— Не бійся йти далі, бо на цьому шляху твоє призначення. Не бійся шукати, бо напевно щось знайдеш, поки ще світло. Не бійся впасти, бо хтось підійме, як тільки покличеш. Не бійся заблудитися, бо Бог віднайде тебе, як тільки прийде твій час.

Пригадаймо собі, що сказав Господь:

— Прийдіть до мене, всі струджені й обтяжені, і я впокою вас.

Блаженні ті, що, хоч і втомлені, ідуть усе далі, бо, коли дійдуть, тимбільше в них буде радість.

Євген Онацький, переспів.

ЕСТЕТИКА ПОВЕДІНКИ:

Тактовність не може бути чисто зовнішнім проявом. Це риса суто внутрішнього характеру і визначається вона культурністю. Вихована людина зуміє так повестися, щоб не образити чужої гідности, не роздратувати нікого, у розмовах обминати болючі для іншого теми, допоможе другові у скруті.

Нав'язуватись незнайомій людині у провідники, приєднуватись без запрошення до чиєїсь компанії, або без достанніх підстав починати розмову із сторонніми — надмірна зухвалість.

РІЗНІ ЛИСТИ

Маркові Твейну прислали якось анонімного листа, в якому було лише одно слово: „Свиня". Наступного дня він опублікував у своїй газеті відповідь: Звичайно я одержую листи без підпису. Вчора вперше я одержав підпис без листа.

ЗАХІДНЯЧКА ЄДИНА ПОСОЛКА КАНАДИ

Написала Віра Фідлер

Пані Ґрейс МекІнніс, посолка з округи Ванкувер-Кінґсвей є членом Нової Демократичної Партії. Вона є єдиною жінкою в Оттавському Парляменті. Від часу, коли її вибрали посолкою в 1965 р. вона здобула собі ім'я борця за права людини.

Однією з її проблем є справа коштів прожитку. В 1966 р. її призначили членом Спільного Сенатсько-Посольського Комітету для цін. На її внесок установлено окремий Департамент для Консументів і Корпорацій. Вона теж піддала думку, щоб установлено провідну кураторію для розгляду зростання цін; над цією справою саме тепер застановляються. Іншим припорученням для неї була справа суворішої контролі оголошень і це недавно випробувано. Якось пані МекІнніс одержала скаргу, що одна молочарня продавала солодощі звані „фаджзіклес", що важили пів унції менше, як оголошена вага. Справа опинилася в Парляменті, її спочатку знехтували, але пані МекІнніс наставала на тому, щоб наказати тій молочарні придержуватися подаваної ваги, що вкінці сталося. „Я знала, що з мене будуть насміхатися, що я роблю велику справу з дрібниці" — каже пані МекІнніс. „Але невеличкий обман може легко довести до більшого".

Пані МекІнніс дрібна, енергійна жінка, має за собою обширний політичний досвід. Вона народилася у Вінніпезі в 1905 році, здобула освіту в Вінніпезі, Ванкувері та Оттаві, має бакалявреат з університету Манітоби. Як стипендистка французького уряду студіювала один рік в Сорбоні; потім вчилася в онтарійських та манітобських школах.

Свою політичну практику відбувала вона як почесна секретарка свого батька, Дж. С. Вудсворта. Вудсворт був головним організатором партії СіСіеф (Кооператів Коммонвелт Федерейшен) — пізнішої партії еНДіПі, та був послом до Оттавського Парляменту продовж 21 років. В році 1932 Ґрейс Вудсворт одружилася з Анґусом МекІнніс-ом, послом до Парляменту з партії СіСіеф. В роках від 1941 до 1945, коли її чоловік був у Федеральному Парляменті, пані МекІнніс була посолкою зі СіСіеф у Провінційному Парляменті Британської Колумбії. Її чоловік почав підупадати на здоров'ї, тож від року 1957 аж до його смерти в р. 1964 пані Мек-Інніс обмежила свою політичну діяльність. Згодом

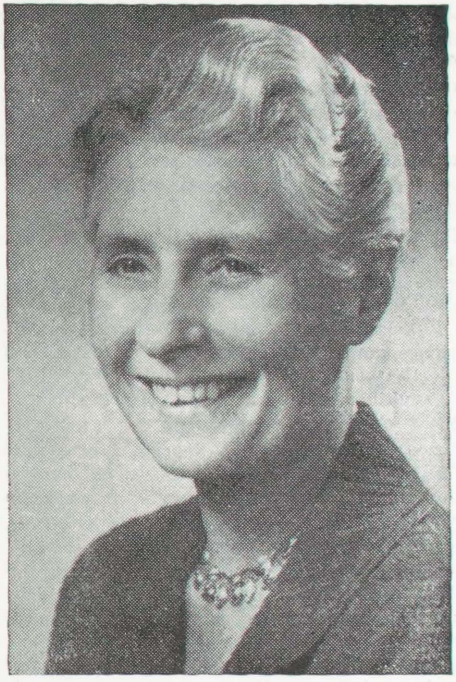

вона знову зактивізувалася з партії енДіПі. У двох виборах виходила вона завжди поважною більшістю голосів. В 1966 р. післали її як обсерватора до Об'єднаних Націй до Нью-Йорку, а в р. 1968 до Дакару в Африці на міжпарляментарну конференцію.

Пані МекІнніс клопочеться вже від довшого часу долею жінок в Канаді. Вона працювала в різних комітетах здоров'я і суспільної опіки та багато робила в справах родин і осіб з малими приходами. Минулого року піддала в Парляменті думку про те, що деякі жінки повинні мати до вибору: або оставатися дома і глядіти своїх дітей, або працювати поза домом; або вкінці ділити свою працю поміж домом і заробітною працею. Вона пропонувала, щоб уряд виплачував платні жінкам з малими приходами, які остаються дома; щоб створити відповідні центри опіки над дітьми для тих матерів, які хочуть працювати поза домом; щоб можна було одержати частинне зайняття для жінок, так, щоб матері могли бути пів дня дома. Пані МекІнніс сподівається, що наддходдячий звіт Королівської Комісік для Статусу Жінок принесе хоч деякі здійснення повищих пропозицій. **„К. С."**

Звіт Провінціяльного З'їзду Союзу Українок Канади у Ванкувері, Б. К.

В днях 28-го і 29-го вересня, 1968 р. в парафіяльній залі під числом 154 E. 10 Ave. у Ванкувері відбувся шостий провінціяльний з'їзд Союзу Українок Канади у Брітійській Колумбії, при співучасті інших складових організацій С.У.С.

Після реєстрації делегаток і гостей, офіціяльно відкрила з'їзд голова провін. екзекутиви — пані П. Клюкевич, яка привітала делегаток і гостей. Всеч. о. Прот. А. Хруставка провів молитву. Хвилиною мовчанки вшановано покійних членок. Секретарювали М. Богдан і О. Козловська.

До президії покликано пань: Лесю Хорош Ґрегорі — голову Союзу Українок Канади, Любу Кут — голову місцевого відділу, Анастасію Рурик — почесну членку, о. Прот. А. Хруставку, пана В. Дзюбенка — голову Т.У.С. і пана В. Книгніцького — голову Народного Дому. До номінаційної комісії увійшли пані: М. Антонішка, Є. Сиротюк, К. Павлишин, С. Троян і Н. Фігуш. В склад резолюційної комісії увійшли пані: Леся Хорош-Ґрегорі, Л. Кут, А. Рурик, А. Бойчук і Д. Масцюх.

Голова Союзу — пані Л. Хорош-Ґрегорі, привітала з'їзд і висловила свою радість і вдоволення прибути сюди до одного з найдальших осередків на заході Канади.

Дальші привіти зложили слідуючі: пан В. Дзюбенко — голова Т.У.С., пан В. Книгніцький — голова Народного Дому. Від відділів: Лесі Українки у Ванкувер — пані Л. Кут; О. Кобилянської у Волей — пані М. Антонішка; Л. Українки у Кемлупс — пані К. Павлишин; Олени Пчілки у Бирнабій — пані Є. Сиротюк; О. Кобилянської у Чиливек — пані С. Троян. Відчитано писемні привіти від відділу ім. Княгині Ольги у Вернон — підписала пані М. Попович, і від місцевої управи К.У.К. — голова пан Данилів, секр. пан Солтис. На цім загальна сесія закінчилась. Окрему жіночу сесію переводила пані П. Клюкевич. Вдекоровано корсажами пань: Л. Хорош-Ґрегорі — голову Союзу і П. Клюкевич — голову провін. екзекутиви. Слідували звіти урядниць провінціяльної екзекутиви. Від контрольної комісії, пані О. Кроліцька внесла вотум довіря уступаючому зарядові.

По цім слідувала коротка перерва, чай і оглядини музею, який приміщується в залі під церквою. По перерві, пані Є. Сиротюк відкрила і перепровадила лаву дискусії, учасниками якої були пані: Г. Токарик, С. Троян, Л. Василенко і панна О. Грицюк. Лава дискусії викликала зацікавлення молоді і старших, головно, в який спосіб заохотити наших молодих жінок вступати в ряди членства Союзу. Між іншим, була сугестія: відкрити сторінку у „Промені", в англійській мові, для дописування молодшим жінкам, головно тим, що добре не володіють українською мовою, і в такий спосіб поширити наш журнал. СУМК-івці висловлювали свої опінії: як ми членки Союзу, можемо дати нашій молоді більшу поміч і заохоту, не лише фінансову, але моральну, щоби включити їх у громадську працю. На цім сесію закінчено. Розійшлись на вечерю, яку приготовили членки провінціяльної екзекутиви.

По вечері відбувся контест красномовства, в якому брали участь старші і молодші СУМК-івці, деклямували вірші „Наш Київ" і „Україна". Програму контесту переводила референтка молодшого СУМК-у — пані М. Романюк. Суддями були — пані Л. Хорош-Ґрегорі, д-р М. Лисак і пан І. Решетник. Нагороди, у формі чаші, з старшого СУМК-у одержали: Віра Шевчик з Ричмонду — першу, Маруся Блажук з Волей — другу. Нагороди, у формі чаші, з молодшого СУМК-у одержали: Наталя Грицюк з Волей — першу, Марта Грицюк з Волей — другу, Роман Шевчик з Ричмонду — третю. Всім контестантам вручено коверту з грошевою нагородою. Нагороди вручив о .Прот. А. Хруставка.

Слідувала промова д-ра М. Лисака до молоді. Всі присутні вислухали бесідника з великим зацікавленням, а молодь скористала багато.

Другий день з'їзду в неділю 29-го вересня почався Богослуженням у церкві, потім був спільний обід, який приготовили членки місцевого відділу Союзу. Під час обіду пані П. Клюкевич представила голову Союзу Українок Канади — пані Лесю Хорош-Ґрегорі, яка виголосила доповідь. Присутні вислухали її промову з великою увагою і винагородили її щирими оплесками.

По-обідну сесію відкрила пані П. Клюкевич і відкрила збірку на організаційний фонд, яка принесла $159.00. Жертвували: по $20.00 — відділ Лесі Українки у Ванкувер; по $10.00 — відділи: О. Кобилянської — Волей, О. Кобилянської — Чиливек; по $10.00 — пані А. Павлюк; по $5.00 — Відділ Лесі Українки у Кемлупс, і пані: М. Михайлюк. Д. Масцюх, М. Савицька, Л. Кут, Н. Воробець, добр. П. Блажук, Н. Фігуш, М. Вакалюк, добр. В. Симчич, П. Клюкевич, А. Маланич, А. Бабюк; по $4.00 — добр. О. Мороз; по $3.00 — пані А. Гуцуляк; по $2.00 — пані: В. Гоменюк, А. Середа, Н. Стоцький, В. Москаль, Є. Сиротюк, М. Наконечна, А. Сироїд, О. Козловська Д. Кук, Л. Митрук. А. Рурик, К. Бабійчук, М. Богдан, А. Бойчук, О. Мацелюх; по $1.00 — пані: О. Кроліцька, К. Пурич, К. Гузик, У. Гомола, М. Швайківська, М. Москалюк, М. Василенчук.

Кінцеву сесію з'їзду переводила пані Л. Кут. Від номінаційної комісії пані С. Троян представила склад заряду провінціяльної екзекутиви Союзу Українок на Брітійську Колумбію, на біжучу каденцію, в такому порядку: Павліна Клюкевич — уступивша голова, Марія Вакалюк — голова, Люба Кут — 1-ша заступниця, голова місцевого відділу — 2-га заступниця, Марія Богдан — 3-та заступниця, Н. Боярчук — рекордова секретарка, Ольга Козловська — заступниця рекорд. секретарки, добр. О. Мороз — кореспонденційна секретарка, Калина Гузик — касирка, Настя Воробець — голова комітету Мистецтва і Музею.

Референтки: Павліна Клюкевич — журнала „Промінь", Анна Залубняк — молодшого СУМК, Олеся Мацелюх — до Асоціяції Консументів Канади, Анна Бойчук — горожанства, Кароліна Демйон — цивільної оборони, добр. П. Блажук — освіти, Марія Антонішка — архіву, Марта Лебедович — добродійної праці. Окружні представниці: Марія Савицька — на Фрейзер Велей, Марія Михайлюк і пані Павлишин — на Оканоґан Велей, Докія Масцюх — на Ванкувер Айленд. Контрольна комісія: Настя Фігуш, Аксенія Сироїд і Л. Василенко; членка — Оксана Кроліцька.

Нововибрана голова Марія Вакалюк висловила присутнім подяку за вибір і довіря і сказала, що буде старатись виконувати обов'язки по своїй змозі. Уступивша голова — Павліна Клюкевич удекорувала корсажом, нову голову Марію Вакалюк. Голова Союзу — пані Леся Хорош-Ґрегорі пришпилила уступившій голові П. Клюкевич

смолоскип з ланцюжком, відзначення за чотири роки очолювання провінціяльної екзекутиви С.У.К. на Б. К.

Сесію закінчено відспіванням „Де згода в родині". Вечеря — приготована місцевим відділом. Після вечері, пані Д. Масцюх перечитала резолюції ухвалені з'їздом.

Відтак відбувся концерт, в якому виступала молодь і старші, з місцевостей Волей, Бирнабій, Чиливек, Егезі і Ванкуверу. Програму переводила М. Вакалюк. На закінчення СУМК-івці відограли комедію в одній дії „Вивоpожила". На цім закінчився 6-ий провін. з'їзд Союзу Українок Канади на Брітійську Колумбію.

Ольга Козловська — секр.

— — —

РЕЗОЛЮЦІЇ УХВАЛЕНІ НА ПРОВ. З'ЇЗДІ С.У.К. У ВАНКУВЕРІ, Б. К., 29-го ВЕРЕСНЯ 1968 р.

1. Провінціяльний з'їзд Союзу Українок Канади у Брітійській Колумбії, звертається до членства складової організації ТУС, як також до громад Української Прав. Церкви, з закликом взяти під свою опіку старший СУМК, та помогти їм у їхній праці.

2. Зібрані на з'їзді Союзу Українок Канади у Б. К. дають признання і оцінюють зміст журнала „Промінь", та закликають членство до повної його піддержки.

3. Провін. з'їзд Союзу Українок Канади у Б. К., ствердже становище Союзу у збереженні української мови і закликає членство користати позаочними курсами української мови, що їх спонзорують департаменти освіти Альберти, Саскачевану і Манітоби.

4. З'їзд вітає новий журнал „Сумківець" і закликає членство до його піддержки.

5. Цей пров. з'їзд у Б. К., вітає Українську Православну Церкву у Канаді з нагоди 50-ліття її відновлення у Канаді, і так як і досі, піддержує як історичну національну, автокефальну і соборно-правну Церкву, яка постала у Канаді з волі самого українського народу.

СУЖ КАНАДИ ВІДБУВ РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Річні загальні збори Спілки Українських Журналістів Канади відбулися в Торонті 27 листопада 1968 р. в залі Інституту св. Володимира при вул. Спадайна 651. На зборах було присутніх 19 членів а 5 прислало уповноваження. Зборами проводив мґр. Маріян Дзьоба, секретарював інж. Михайло Селешко. Після вступних формальностей голова Спілки Василь Софронів Левицький, секретар Іван Липовецький і скарбник Михайло Поронюк здали звіт з діяльности Управи Спілки у звітному періоді, тобто від 17 жовтня 1967 до 27 листопада 1968 року.

Спілка має тепер 68 членів, з того 44 у Торонті, 10 у Вінніпеґу, 5 у Монтреалі і 1 у Едмонтоні. Вона є членом Централі КУК і членом Федерації Спілок Українських Журналістів Америки і Канади.

У звітовому році Управа СУЖ Канади репрезентувала Українську пресу на Світовому Конґресі Вільних Українців у Ню Йорку, на IX конґресі Комітету Українців Канади у Вінніпеґу і під час відвідин Верховного Архиєпископа УК Церкви Кардинала Йосифа Сліпого у Канаді.

З важливіших проявів діяльности Управи СУЖ Канади в цьому році слід згадати: Равт Української Преси у Торонті „Туру доброзичливости" редакторів етнічної преси Торонта по українських організаціях і установах Торонта, в якій взяло участь 30 представників етнічної преси, в тому 9 неукраїнських часописів а 10 українських. Всі часописи, — учасники тури помістили довші репортажі про українське організоване життя у Торонті.

У звітовому році СУЖ Канади зорганізував перший свій конкурс молодої творчости, у висліді якого наспіло на конкурс 37 творів. Було нагороджено у рямках трьох нагород 9 молодих авторів.

На порядку діяльности СУЖ Канади була ще у цьому році Канадська Фундація ім. Т. Шевченка, співпраця у Федерації СУЖ Америки і Канади, справи журналістичної етики, акція у справі невірних інформацій щодо України у новій шкільній енциклопедії „Ню Клекстон" і ін.

Після звітів і дискусії на пропозицію Контрольної Комісії ухвалено уступаючій управі абсолюторію з признанням за успішну діяльність і переобрано ту саму управу на наступний рік, з тим, що на місце ред. Петра Волиняка, який не зовсім видужав ще після важкої недуги запалення легенів, обрано ред. Івана Боднарчука.

Управа СУЖ Канади на наступний діловий рік обрана у такому складі: В. С. Левицький — голова, члени управи: В. Солонинка, І. Липовецький, М. Поронюк, І. Боднарчук. Контр. комісія: о. Хомин, І. Вараниця, О. Тарнавський. До управи входять ще представники осередків преси — поза Торонтом: Наталя Когуська (Вінніпеґ) і Марія Лоґуш (Монтреаль).

Блискуче рішення

До пана Гокінса приїхав з провінції погостювати знайомий. Час йшов, але гість не збирався від'їздити.

— Чи не скучилась за Вами дружина, діти? — делікатно запитав господар.

— Здається, ви маєте рацію, друже. Сьогодні ж напишу їм, щоб приїхали.

10-РІЧЧЯ ВІДДІЛУ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Едмонтон, Алта

Неділя 24-го лютого, 1968 року, залишиться пам'ятною для наших членок, як і рівнож для великого загалу, бо в цей день наш відділ ім. Лесі Українки, при церкві св. Іллі відсвяткував десятиріччя свого існування, та праці на церковнім та культурнім полі.

Ювілейне свято почалось Службою Божою, а після Богослужения була відслужена Панахида по покійних членках, при поважній участі вірних, на якій співав церковний хор під диригентурою проф. С. Яременка. Відтак усі перейшли до церковної залі на святочний обід. На головному столі в окруженні квітів, пишався ювілейний торт, на якому було 10 свічок, символ 10 річного існування. За цей стіл засіли членки управи 10 річного періоду, голова провінційної управи п. М. Сулима, голови едмонтонських відділів та запрошені гості.

Хор відспівав „Отче Наш", отець парох поблагословив їжу, а п. Юрій Гарасим підніс тост за здоров'я усіх членок, після чого усі присутні в піднесенім настрої споживали смачні страви.

Пообідну програму переводила дуже вміло, наша реф. освітно-культурної праці п. Марія Гарасим. Вона представила почесних гостей головного стола, і звернула особливу увагу на першу голову відділу пані Р. Стечишин, яка помимо різних труднощів, старалася заохочувати жінок до організаційної праці. Вона пізніше очолювала заряд два роки, і до цього часу пані Стечишин невтомно працює. Зі своєї сторони пані Стечишин з цієї нагоди передала 10.00 долярів на пресовий фонд. Пізніше були по черзі викликані колишні голови, а саме: пані: М. Іванців, В. Купченко, С. Дмитрук, М. Шевчук та теперішня голова Н. Гуманик.

Цей день був тим більше святочний, бо ми відзначували не лише 10-річчя існування як відділ, але рівночасно вшанували пам'ять нашої патронки — Лесі Українки скромною концертовою програмою, яка складалася з реферату відчитаним п. Н. Володько, і піснями відспіваними жіночим хором, під диригентурою проф. С. Ярименка. Була також деклямація „Україно" виконана п. Дмитрук.

Після обіду слідували привіти від інших відділів та церковної громади, яку передав голова громади п. П. Тащук. Він також передав як дар від церковної громади щит, як вияв вдячности за жертвенну працю усім членкиням. Опісля слідувала дуже цікава і гарно опрацьована промова запрошеної гості п. М. Сулими, прозін. голови Союзу, яку представила її заступниця, рівночасно членкиня місцевого відділу п. Катруся Луців.

Дальшою точкою програми був виступ церковного мішаного хору, який дуже гарно виконав декілька пісень. Оригінальною точкою святкувань було — коли голова відділу, як також усі попередні голови відділу, засвічували стільки свічок на ювілейному торті, скільки років кожна очолювала відділ. На жаль, одна з колишніх голов відділу, п. Іванців, не могла бути присутною, з огляду на здоров'я.

Пан П. Тащук, голова громади вручує членкам щит, як вияв вдячности членкам відділу за їх працю для громади. Зліва найдальше в кінці стола стоїть перша голова відділу Р. Стечишин.

Відмінним цього свята було це, що до столів цього дня доносили виключно мужчини.

Кінцеве слово мав о. прот. О. Фляк, який передав привіт від неприявного Владики Андрея та подякував усім присутнім, що своєю участю звеличали це пам'ятне свято.

В кінці, господиня свята п. М. Гарасим, висловила свою подяку членкиням програмового комітету за їхню співпрацю в приготуванні святкувань, які відбулися з найкращим успіхом.

К. Луців

Світлина з прийняття на 10-річчю відділу ім. Лесі Українки в Едмонтоні.

PROMIN

Xol. X, 2 ENGLISH SECTION February, 1969

WITH THE ROYAL WINNIPEG BALLET IN ODESSA

BY FRANK MORRISS
Tribune Entertainment Editor

The Royal Winnipeg Ballet scored a triumph during its five-week European tour in November-December 1968. At that time it numbered 22 performances, topped by a Gold medal won at the sixth annual International Festival of the Dance in Paris, November 18-23. The itinerary included the Soviet Union with successful performances in Moscow, Leningrad, and Odessa, all of which were highly publicized by the Canadian and international press.

Frank Morriss, entertainment editor with the Winnipeg Tribune, accompanied the dancers and extensively covered all aspects of the tour for his newspaper. In particulary, his reportages of performances, the dancers' behind the scenes activities and day-to-day encounters and experiences in the Soviet Union were keenly followed by his readers. His reportage from Odessa was extremely refreshing. His compaarative observations of the dominant differences in temperament, characteristics, and attitudes to life in general of the various nationalities of the Soviet Union were revealing to many. In this article, Mr. Morriss emphasizes in particularly the distinct differences between Russians and Ukrainians, and in conclusion optimistically underlines the fact that despite many obstacles the Ukrainians in USSR maintain their separate identity as a people.

O. W.

ODESSA — When people think of Russia they think of a single, integrated race of people. Not so. It is true that you see Slavic, Mongolese, Negro and other people seemingly in harmony. But cracks develop in the Soviet racial armor. The U.S.S.R. stands for Union of the Soviet Socialist Republic, but Russia itself is only the largest segment.

I have met a Georgian, for instance, who tells me he isn't Russian, and then adds with national pride: "The Georgian wine is better than Russian wine, our women are more beautiful than Russian women, our men are braver and our country is more beautiful."

And, there is a curious contempt on the part of Russians who believe that Ukrainians are an inferior people and their culture negligible.

These are things you hear, but when you come to Odessa you realize the racial difference at once. The Ukrainians are as different from the people of Leningrad as chalk from the proverbial cheese.

They are as voluble as the Russians, just as noisy, but their basic temperament are entirely different. There is a gaiety, a love of life that makes it impossible not to take them to your hearts the moment you meet them. When they see the Canada badge pinned on your lapel they come up to you and want to talk to you in whatever halting English they can gather.

They are well built, as far as the men are concerned. The women are buxom, but comely.

As this is being written there is a three-day Russian holiday marking the signing of the constitution. Everything, except a few stores, is shut tight, and an unusual cold, accompanied by rare snow, has descended on the city. Nevertheless, the Odessans are in a festive mood. They stroll the city, they enjoy themselves, buy what they can from the meagre stock available to them. In their dress they are smarter than people of Leningrad. Mini-skirts have made their appearance.

And they preserve their Ukrainian language in their opera and their theatres, although much real Russian is spoken. You can, I think, describe the situation as akin to multi-lingual Switzerland. They are proud, in a great sense, and I'm sure they will never be swallowed up into the rest of Russia, no matter what their politics.

The hotel where I am staying is a great, cavernous place that dates back to pre-revolutionary Russia. Its rooms are huge, its ceilings are at least 15 feet high. Its halls are carpeted. Crystal chandeliers hang down. It has a bar presided over by a jolly man who speaks English. It has a big restaurant where a good jazz orchestra plays nightly, and sometimes in the afternoon.

Yesterday it was a sight to behold. Two weddings were in progress and the festive tables groaned with the weight of vodka, wine, meat, salads and heaping portions of sweets. The merrymakers entered the hall and they were, at first dignified, as befits an occasion when a solemn civil marriage service has just taken place.

So they filed sedately into the hall. And then the warmth of the wine and the vodka and the food began to to warm them up. Conversation became rapid, their language became easy and rapid.

They began to sing and sing, and out come those rich, rolling bassos you have heard in Ukrainian choirs. They were magnificently resonant. Those at one table would start to sing, and then from the other table would come a melodic outpouring.

They danced to the jazz orchestra and when it burst forth in a popular Ukrainian tune they would do their folk dancing. At one point an elderly man arose from his seat and did a spirited solo. He was wildly applauded.

The atmosphere was becoming warm with the fire of kindred spirits. They came over to the tables of the ballet company, which was graced by Canadian flags, and asked, politely, if they could dance with the girls. Always they turned to the nearest man and asked his permission.

And then the ballet contributed its own contribution to the gaiety of the evening. When the jazzy tune started they got up and did a spirited jive that had the Ukrainians on their collective ear.

They laughed, they shouted, they applauded and some of them joined in. One of the plump brides, in a mini-skirt and a two-tiered veil, joined in the dancing but she, I think, was conscious of her star status and the need of dignity on such an important occasion.

It was only when the lights flickered, signalling that the evening was over, that the merriment subsided. Even then they stood outside and chattered about the wonders of the evening.

There are many people of Ukrainian origin in Canada and they'll be happy to know that their people have kept their separate identity in the U.S.S.R. Very few of them, of course, have gotten beyond the confines of the Iron Curtain, or even the rest of the U.S.S.R. may be as strange to them as it is to us. They know little, if anything, about what is going on in the rest of the world where to many Ukrainian people the mystery is unfathomable.

But they have preserved their racial quality, which is as active as warm yeast.

They do your heart good just to be with them. (*The Tribune*, December 24, 1968)

KOTSYUBYNSKYJ ON CAPRI

His letters in translation by Ol'ha Woycenko

III

June 17, 1909

At last I am in Capri, this earthly paradise which, with its beauty, air fragrant with mountain flora, and tranquillity, simply enchants me, besides all this, Gorki's congenial companionship. However, beautiful surroundings arouse beautiful recollections — and I consider my friendship with you as such. I, therefore, wish to extend my greetings to you and to let you know of my appreciation of the fact that you do not forget me. Greetings to your family . . .

V

Kotsyubynskyj writes to his wife of his impressions on seeing the grottoes:

June 18, 1909

Forgive me for the Post Card today, rather this than no news at all. Tonight or tomorrow I shall write you a letter. Today I visited the grottoes — the blue and silver ones. The first one is shown on this card, but the silver one — it is a marvel, hardly believable. When you spatter the water it

Letter to Volodymyr Hnatiuk in L'viv, the well known Ukrainian ethnographer and folklorist.

June 16, 1909

I am still under the spell of your kindness and hospitality. I sincerely thank you and your gracious wife for everything and send my greetings to both of you from Capri, this earthly paradise. I feel very well here. It is pleasant, restful, beautiful, and not at all expensive . . . Am writing only briefly so as to let you know my address . . .

One favour more: M. Gorki is very much interested in our songs and tales. Please send him . . . your ethnographical publications, even at my expense, if it could not be otherwise . . . Write!

IV

To Professor Alfred Jansen (in Russian), a noted Scandinavian literary critic and author of a monograph on Taras Shevchenko.

lights up in hues of blue, rose and green. Shortly I will be driving to the village of Anacapri, the wild part of the island, where there are whole fields of cactuses. Will write about it in the letter. I feel fine and cheerful, sleep well, eat adequately and even walk much better. The only sad part is no mail. Please write!

VI

In the following letter to his wife Vera, the author describes his interesting sightseeing excursions on and around the island.

June 18, 1909

I sent you a Post Card today and now am writing again. Capri enchants me more and more. It is not an island but a wonderland. Today, for instance, I spent the entire day on excursions, and yet it didn't tire me at all. In the morning we (the Pole and I) went by boat to see the grottoes. The sea — an unusually beautiful colour, much more beautiful than in the Crimea. We reached an opening in the rock wall of the island that seemed so small that a person couldn't possibly squeeze through. Yet, lying flat on the bottom of the boat, we sailed into the grotto known as "silver." The water there is pale green, luminous, and when spattered with an oar it becomes a bright blue, the tips of waves tinted pink like a rose. All these colours are so dazzling and distinct, it is simply amazing. When anything at all — an oar or hand — is immersed in the water it becomes silvered. It is most extraordinary. The Blue grotto makes an unusual impression — it is a huge blue hall with the water incredibly blue, like crystal glass of true blue colouring, in addition its sprays are afire with colour. After lunch we drove to Anacapri, the village on top of the mountain. Whole forests of cactuses grow there which are three times as tall as man and thick in diameter as old trees. Nature here is still in its wild stage, the air very fragrant and transparent, the sun shines brightly but does not burn. Here you have the feeling as if you were not in Europe but in Africa, everything is so different. The views from this high mountain are magnificent. Really, I am more and more pleased that I chose Capri for relaxation rather than some other place. Even now my nerves have calmed, I sleep, eat very well (the meals here are delicious, the service elegant, such as I have never had before) .... I don't drink coffee or wine. Instead of coffee, I have two cups of cocoa with butter, doctor's bread, honey, and instead of wine — water.

Tomorrow morning, I am planning to see the green grotto and some others, and after lunch I am going fishing with Gorki.... Impatiently awaiting letters. What's new at home? On my behalf, kiss all in the family. I kiss you most ardently. Write!

I haven't been bathing yet, but I shall do so soon. It is quite a distance to the bathing area. The children should write and let me know what they want me to purchase for them. (to be continued)

WOMEN'S ALUMNAE AWARDS SCHOLARSHIP

Each year, Alpha Omega Women's Alumnae of Winnipeg, a group of university graduates of Ukrainian descent, provides a scholarship or financial assistance of $100 for some capable but needy Ukrainian student for the continuation of her studies in a chosen field. This year's recipient was Miss Elizabeth Honeybun of Winnipeg, an aspiring young singer with a promising voice.

Miss Honeybun has been studying voice with Lillian Karpinka Kushniaryk for the past 3 years and was featured vocalist at a musicale sponsored by the Alumnae at the St. Regis Hotel earlier this spring. In 1965, in recognition of her fine singing, Elizabeth received a medal blessed by the Pope.

Miss Honeybun was presented as this year's winner by scholarship chairman, Mrs. Anne Swystun Neufteld, before an audience of close to 200 persons at a highly successful Fun Furs and Hat Fashion Show recently held at the Lincoln Motor Hotel to raise scholarship funds.

The Alumnae's executive for the 1968-69 term comprises of: Mrs. Zorianna Hyworon, pres.; Mrs. Halia Charney, past pres.; Mrs. Margaret Hrushovetz, vice pres.; Mrs. Nadia Negrich, recording sec.; Mrs. Marie Doyle, corres. sec.; Mrs. Laura Irwin, treas.; Mrs. Connie Sarchuk and Mrs. Oksana Rozumna, publicity; Miss Diane Ratuski, social; Mrs. Natalia Dobrowolska, programme. (or)

ЦІЛЮЩІ ЯГОДИ

Від гіпертонії (високе тиснення крови). Відомо, що плоди багатьох рослин мають цілющі властивости. Однак вони не універсальні і помагають не від усіх хвороб. Наприклад, щоб запобігти, або лікувати гіпертонію, використовують ягоди аронії (чорноплода горобина), деякі сорти вишень з темно-червоною терпкою мякотою, чорну смородину, яблука певних сортів (кулон-китайка, Аврора), в яких є Р-активні сполуки (вітамін Р). Речовини Р-активного типу підвищують еластичність стінок кровоносних судин, запобігають крововиливам. **М. Ковба**

П. Балей

Із записника моєї Матері

(Продовження)

Михайло дивився на мене широкими очима, а в них раз надія, раз біль — тривога.

— Пані-матко, — обізвався він тремтячим голосом, — чи лише це стоїть на перешкоді вашій згоді?

— Так, Михасю.

— А коли ж Ліда погоджується ділити зі мною долю і хоче мене таким, яким я є, — сказав Михась.

— Вона ще дурненька, — мовила я, — і сама не знає, чого їй хотіти. Бачиш, — я щира до тебе, будь і ти таким. Вибий собі з голови і залиши її в спокої.

Михайло встав і дивився в землю.

— Не можу, — промовив. — Я вірю, що ми для себе призначені.

Він узяв мою руку і поцілував, а в мене серце каменем тяжіло в грудях.

— Пані-матко, я ще молодий і для неї ще багато часу. Почекаємо. Може ви передумаєте, а може й щось зміниться в світі. Дякую вам за вашу щирість до мене. Я не гніваюся.

І він вийшов з хати.

— Ніхто не знає, як мені важко ранити ці молоді добрі серця, але я мушу боронити щастя моєї дитини.

24. 9. 1939.

Сама не знаю про що спершу писати: чи про внука, чи про війну. Три місяці перед вибухом війни народився мені внук. Коли я за місяць після народження дитини приїхала до Мирона ,Зоренька (так Мирон називає свою дружину) лежала ще в ліжку, а біля неї їхній син. Я дивилася на нього і мені здавалося, що це малий Мирон лежить. Такий подібний до маленького Мирона, такий подібний! Вони біля нього, як коло скарбу, а я не могла стримати сліз радости. Мирон майже взяв мене на руки і сміявся.

— І чого плакати, біленька матусю? — пригортаючи мене, говорив. — Радій, бо й ми любимо і радіємо.

Він такий добрий, „наш" Мирон, і в нього стільки любови! Зоренька переводила розсяяні очі з чоловіка на сина і мені знову здавалося, що я така щаслива, а світ такий гарний і добрий!...

Я сиділа коло колиски внука, а душа моя — молитва. Господи, дай йому ясніші дні від наших і просвіти його шлях щасливою зорею! Ти один можеш йому дати цю провідну звізду, бо мати не всилі, бо й я не могла знайти її для своїх дітей.

Я молилася і, здається, вимолила.

Війна прийшла, як блискавка, перекотилася громом і, як блискавка згасла. Лише пожежі дотлівають ще на пустарищах старого...

Через наше село втікали жовніри, цивільні та жінки з дітьми. Де поділася їхня сила і чванькуватість? Вони такі приголомшені та розбиті! Всі забігали в хату і просили, добиваючися милосердя, а страх перед грізним гнав їх щораз далі.

Я давала. Я все давала, та це не було милосердя. Це з радости, що вони втікають, що такі малі стали та немічні. Нехай Бог простить мені, що я радію з чужого горя, але мені радісно, що Господь урятував нашу віру в Його правду, що помстив наші кривди і свою зневагу. Я ще не знаю, хто прийшов на нашу землю, але вірю, що гірший не міг прийти.

27. 9. 1939.

Коли б знала, отруту подала б їхнім дітям замість молока ,а камінь замість хліба. Вони, вже над пропастю, витягали одну руку по милостиню до вчорашніх рабів, а другою вбивали наших дітей. А я дорікала собі, що не маю для них серця! Тут не серця — тут людині душі забагато!...

Вчора заїхала фіра і гостя привезла. Мирона нашого, сина мого привезла. Покаліченого, зчорнілого і напівживого. Тепер він лежить у своїй колишній кімнатці і думкою рветься до своєї Зореньки, до свого сина. Його забрали після вибуху війни ще раз до Берези. А я й не знала. Добре, що не знала...

...Василь поїхав до невістки сповістити, що Мирон живий і буде здоровий. А скільки нежи вих і тих, що ніколи вже не будуть здорові, залишили ви по своїй негідній пам'яті, окаянні?...

— — — — — — — — — — — — — — —

1. 11. 1940.

Я вже зовсім безсила з своїми думками. Не знаю, чи є ще люди між культурними народами, бо між тими, що прийшли, я не бачу. Не бачу людей і тому думка моя розбита. Те, що діється на моїх очах переходить усе, що я бачила і не знаходить місця в людській уяві. Здається мені, що сню примарні син і не можу прокинутися.

Це нелюди чи не гірші від тих уже розтолочених. У них немає ні крихітки серця. Це машина зі шлунком, що з бездушною холодною усмішкою тратує і розчавлює все, що їй накажуть. Постократь відрадніше бачити жорстокість гніву розпечених пристастей, ніж цей, холодно продуманий і з байдужою усмішкою виконуваний ,присуд знищення. Сьогодні це проти жидів, а завтра?... А коли переможуть і стануть панами, неподільними і самопевними в своїй непорушності?... Я боюся думати про те і хотіла б заховатися десь глибоко-глибоко, щоб не бачити й не чути...

Через наше село кладуть битий шлях і земельні роботи виконують жиди. Підводи з довдолишніх сіл довозять потрібні матеріяли, а над усіми — німці і „фольксдойчі".

Я не розуміюся на політиці, але все це не так, як би повинно бути. Це зовсім не так. Я не помиляюся. Я ще не така стара, щоб не розуміти нового світу і нових людей. Усе це в незгоді зі мною і мені страшно. Я ще ніколи так не боялася, як тепер.

Коли Мирон переїздом вступив до нас, я пробувала у нього шукати потіхи, але він не потішив мене.

— Миросю, — говорила я, — скажи, що вийде з цієї війни?

— Прийде до ще більшої, — сказав він.

— А що ж з нами, що з людиною?

— Що в такий час людина, мамо! Тут ідеться про долю народів, про бути чи не бути.

— Сину, — сказала я, — все це пусті слова, це лож! Що значить народ, коли знищать, уб'ють людину?

— Людина, мамо, мусить бути сильною і видержати. Вона мусить устоятися в ім'я народу.

— Коли ж її вбивають! Убивають не лише в других, але й у собі. Як же їй видержати?

Мирон думав, а потім сказав: „Усіх не вб'ють. Зрештою, кожний мусить уміти оборонятися".

— Боже, — як же ви молоді, холодно сприймаєте ці всі вбивства, ці звірства! — дивувалася я.

— Це війна, мамо, — боронився Мирон.

— Ні, це не війна, сину, — це бойня, це різня! Чи неповинне вбивство старого Лейби може перерішити вислід війни?... Чи побивання до крови і каліченння людей за вишивану сорочку — це справа війни?... Ні, Мироне, і ще раз ні!

Мирон слухав, а мені стало ясно, що я висловлювала його думки, за які він боявся сам перед собою. Він чекав війни, як і ми всі, а коли прийшла — вона його не радує.

Я знаю, що Мирон їздить по селах та містах у якихсь таємних справах. Вони молоді не хочуть бачити цієї пекельної сили, що торощить і розторощить усе, що стане їй на дорозі. А Мирон — між ними. Я ж мати і зостануся матір'ю, хоч би я скільки разів повторяла собі, що Мирон „наш".

— Мироне, — обізвалася я знову, — за чим ти вічно їздиш, чому не знайдеш собі спокійної роботи? Ти закінчив студії і тобі зараз не трудно знайти затишну працю.

— Я працюю, мамо, — сказав він.

Він працює... Знаю я цю працю!

— Миросю, сину, це небезпечна та слизька праця. Сьогодні вас ще не торкають, бо не покінчили ще з першими. А прийде час і до вас доберуться.

— А що ж би я мав робити, мамо? Найнятися стягати контингенти, допомагати винищувати людей і край? Ніколи цього не зроблю, — говорив Мирон.

— То, на твою думку, всі, що працюють на різних посадах, помагають винищувати край і людей? Краще було б, коли б не працювали, а на їхніх місцях сиділи чужі?... Ні, сину, вони допомагають людям, вони рятують, що можуть, а чужому було б байдуже. Вони нам, Мироне, дуже потрібні.

Мирон подумавши промовив: „Усі потрібні. Одні мусять рятувати те, що є, другі ж готуватись до будови нового і великого. Наближається час, коли ми повинні сказати, чого хочемо, і ставити своє життя"...

— Чи дозволять нам на це? — запитала я.

— Будуть мусити — хочуть чи не хочуть, — говорив Мирон. — Хто хоче воювати з большевиками, мусить числитися з силами поневолених...

— А коли в них досить власної сили?

— То нам тим більше треба бути приготованим і сильним, — твердо заявив Мирон.

— І боротися проти непереможного? — випитувала я далі, насилу гамуючись.

— Непереможний, мамо, лише той, за ким правда. Хоч би він безліч разів падав, завжди залишиться непереможеним.

— І згине в цвіті віку, — сказала я.

— Одні згинуть, другі залишаться і боротимуться далі. Багато вже загинуло, а нарід живе, бореться і таки оборонить правду. (Д. б.)

ПАЛКАН

Маленький, живий клубочок чорної вовни жалібно скавучав, коли Федір Іванович витягнув його з смітника. Мокрий від роси він дрижав і тикав безпорадно носиком в груди свого рятівника, відчуваючи тепло живої істоти.

— Що з ним робити?

Знав, що дружина буде сваритися, бо нетерпіла тварин в хаті, а лишити, було шкода. Щеня було з доброї породи.

Почали надходити школярі і, як завжди, вітаючись з учителем вони підбігали до нього, бо для кожного з них він мав тепле слово. Але цього ранку лице учителя виявляло якусь турботу. Діти звернули увагу, що він тримає щось в руках і охоплені цікавістю підбігли питаючи;

— А, що це у вас в руках?

— О! А де ви його взяли?

— Бідний, він змерз!

— Виносив сміття, дивлюсь щось чорніє, дістав, а то щеня. А тепер не знаю, що з ним робити. Хоч викинь в смітник, відповідав учитель дітям не помічаючи, що позад нього стояла його дружина. Вона приготувавши йому сніданок, вийшла на ганок покликати його, але побачила дітей навколо нього і вирішила підійти. Бачити Федора Івановича серед дітей не було для неї новиною, він любив дітей і вони відповідали йому тим же.

— Але, що він тримає в руках? Невже знову щеня знайшов? Трохи подратована попередньою суперечкою з чоловіком, від якої Федір Іванович втік з хати, вона з серцем сказала:

— І не думай до хати нести. Неси туди, де взяв!

— Я так і знав!, — тихо промовив Федір Іванович. Діти стояли мовчки. Ніхто не відважувався відкрити рот, щоб попросити щеня . . .

— Ганно Пилипівно! . . Дозвольте лишити песика! . . . Він же такий маленький! . . . Почувся несподіванно для всіх голос маленького Петруся. Насмілившись, діти і собі піднесли голоси.

— Дуже вас просимо! . . Ми будемо доглядати і годувати його. Тільки не викидайте . . . Федір Іванович ніяково дивився на дружину і на дітей.

— Ну, чого чекаєш? Сніданок давно вистигнув та й дзвоник буде скоро, — витиснула скрізь зуби дружина учителя. Федір Івонович не чекав на другі запросини.

Минав час . . .

Багато змінилося навколо. Щеня виросло в гарного пса. Діти назвали його Палканом і завжди бавилися з ним під час перерви. Для Федіра Івановича, Палкан був найліпшим приятелем. Чи на зайців, чи на рибу він завжди з ним. Навіть з крамнички, що стояла на розі недалеко школи Палкан приносив кошик із замовленням для Ганни Пилипівни. А скільки разів рятував малих дітей, витягаючи їх на хідник з бруку. Був він добрим поводирем для починаючих ходити то й не дивно, що вся вулиця знала Палкана і любила його.

Одного для Федір Іванович одержав покликання до війська. Тяжко було розлучатися з дружиною, а ще гірше з своєю пестункою, маленькою донечкою Наталочкою та з вірним товаришем Палканом.

Ні на крок не відступав пес від господаря. Навіть на збірний пункт бігав за ним. А в день від'їзду так скавулів, що Ганна Пилипівна вигнала його з двору.

Поїхав чоловік і зник Палкан . . . На початках навідувався ранками, а потім й зовсім не появлявся. Ганна Пилипівна вирішила, що Палкан загинув.

Тяжко прийшлося Ганні Пилипівні. По війні прийшла революція, а з нею й всі її наслідки. Лишилася вона з донею без хати , без збережень, без надії на повернення чоловіка.

Минали роки. Тяжке життя лишило сліди на колись красивому лиці Ганни Пилипівни. Голод не раз заглядав до канури, в якій їй пришлося жити. З останніх сил билася, щоб дістати щось їсти. Ходила в пригородні села, міняла речі на харчі. Влітку було добре, хоч і змучиться, та все ж тепло на дворі.

А от восени! Дощ л'є. Дороги такі, що ледве ноги витягнеш з болота. Вода тече за ковнір. Одяг тяжкий. В черевиках хлюпоще вода. Холодний вітер пронизує до кісток. Змучена, нервова та ще й часом без нічого поверталася додому. Скільки разів просила вона у Бога смерті . . . Та все ж життя вимагало свого.

Одного зимового вечора вернулася Ганна Пилипівна „удачно" з своєї мандрівки. Виміняла трохи картоплі, кукурудзяної муки, головку капусти та пляшечку олії в придачу. Була така щаслива, що готова була ввесь світ обійняти. Пестячи доню, почала варити вечерю.

За вікном жалібно скиглив вітер. Починалася хуртовина і сніг бив по шибках. Наталочка, заплющивши очі прислухалася до виття вітру в комині. Приємно бути в затишку, до того й мама вдома. Смачно пахне супом.

(Докінчення на ст. 33 (обкладинка)

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

В. Карасьова

ЦІКАВИЙ ДЕНЬ

Коли всі діти зібрались в альтанці, Майка спитала вихователькy:

— Ви, мабуть, прочитаєте нам казку, — а ми будемо слухати, так?

— Ні, — відповіла Софія Іванівна. — Казки ми щодня читаємо. А сьогодні давайте поговоримо. Нехай Володя розповість, як провів вихідний день.

І Володя став розповідати.

— Вчора ми з татом їздили в зоопарк. Ми бачили там багато різних звірів і птахів. Найбільше мені сподобались індійські слони Раві і Шаші. Тато каже, що вони ще маленькі. А, по-моєму, дуже великі. Навіть більші, ніж бегемоти. А ще ми бачили мавп. Одна мавпа-мама весь час колисала на руках маленьке мавпеня.

— І „люлі-люлі спатоньки" співала? — спитала Майка.

— Та хіба ж мавпи вміють співати? — засміявся Володя. Потім він розповів ще про білих ведмедів, про пелікана.

Після Володі розповідав Андрійко.

— Ми з мамою і сестричкою були в кіно і бачили там крокодила.

Андрійко так цікаво розповідав про кінофільм, що всім захотілося побачити його.

А Ніночка розповіла, як вона святкувала бабусині іменини.

— А хіба ж на бабусиних іменинах теж буває весело? — спитала Майка.

— Ще й як! — сказала Ніночка. — Я подарувала бабусі синю чашечку з золотим обідочком і коробку чоколяди. І ще розповіла їй вірш про Хому. А потім ми пили чай з тістечками і дивились телевізор.

Ніночка закінчила розповідь, і всі діти сказали, що провести неділю у бабусі на іменинах теж дуже приємно.

Як птахи готуються летіти у вирій

Сонячний осінній день, небо чисте, ясне. Раптом вдалині з-за лісу з'явилася темна хмарка. Вітру нема, а хмарка сунеться швидко-швидко, так і зростає на очах.

Ось вона вже зовсім близько... Та це зовсім і не хмарка, а величезна зграя шпаків! Навесні та на початку літа вони живуть парочками, а зараз зібралися у зграї. Це вони готуються до відльоту в далекі теплі краї — у вирій.

Та доки ще не настала пора відлітати, зграї шпаків цілими днями літають понад полями, понад луками, шукають собі їжу.

А як мине тиждень, другий, як вибілять перші заморозки поля та луки, — глядь, шпаків уже й нема! Значить, полетіли наші шпаки у вирій аж до наступної весни.

Хліб давно уже покосили й зібрали, а по стерні походжають чорні граки — хлібні зерна підбирають, різних черв'яків, жуків їдять.

Тут і старі граки, й молоді — всі разом до відльоту готуються.

А подивись на ластівок. Скільки їх восени вздовж дороги на телеграфних дротах сидить! Посідають щільно-щільно одна до одної. Здаля поглянеш — ніби намистинки чорні на разочок нанизані.

Щебечуть ластівки, хвилюються, метушаться, — це вони теж у дальню путь зібралися.

А то ще іноді осіннім днем раптом долинає звідкілясь згори: кру-кру-кру... Подивишся — високо-високо, аж під хмарами, летять у вирій ключем журавлі. То вже значить — до зими недалеко!

Г. С.

Не загублюся

Вийшов синочок
Сам в дитсадочок.

Вчить його мама:
— Йди собі прямо!

Йди, та дивися —
Не загубися!..

— Добре, мамусю,
Не загублюся!

Я ж Вам не Голка,
Я ж Вам Миколка!

Г. Бойко

"Для нас Канада добра!"

Ці слова чути з уст багатьох людей, які стають громадянами Канади, країни, яку вони самі собі вибрали.

Кожного року майже 60 тисяч новоприбулих з усіх кінців світу приймають канадське громадянство.

Чи Ви маєте права на привілеї й обов'язки канадця? Довідайтеся про це в найближчому до Вас суді у відділі громадянства.

В справах канадського громадянства Вам допоможуть в таких містах: ГАЛІФАКСІ, МОНКТОНІ, МОНТРЕАЛІ, ОТТАВІ, СОДБОРІ, ТОРОНТІ, ГАМІЛЬТОНІ, СЕЙНТ КЕТЕРИНСІ, КІЧЕНЕРІ, ЛОНДОНІ, ВІНДЗОРІ, ВІННІПЕГУ, РЕДЖАЙНІ, САСКАТУНІ, КЕЛҐЕРІ, ЕДМОНТОНІ та ВАНКУВЕРІ. Ви також можете писати на адресу:

The Registrar of Canadian Citizenship,
Secretary of State Department,
Ottawa, Ontario.

КАНАДСЬКИЙ УРЯД

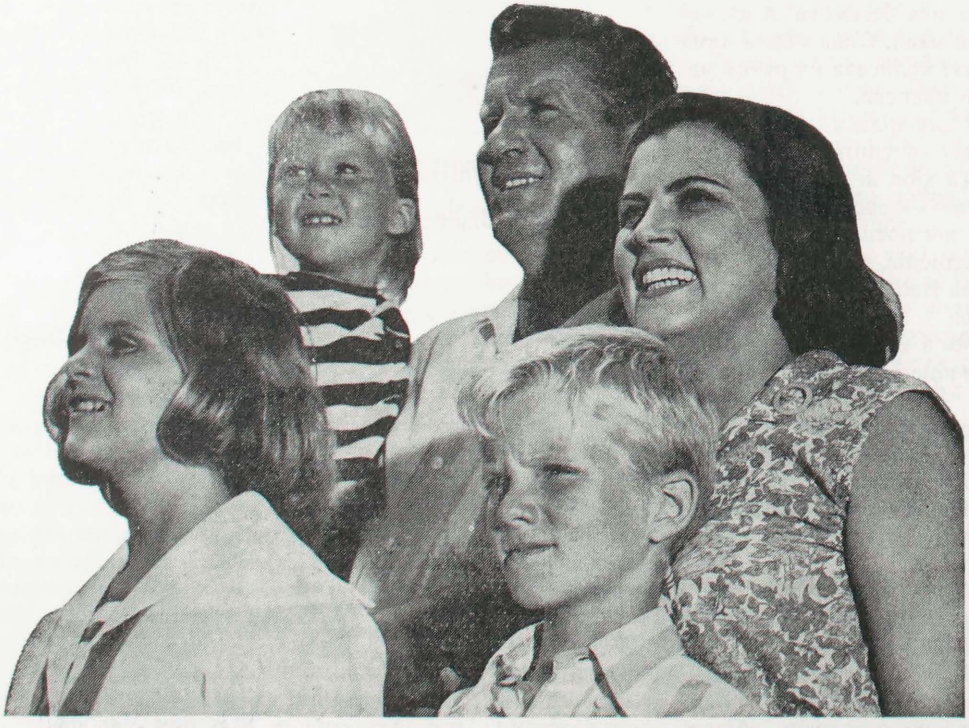

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

СВЯТО КНИЖКИ
Едмонтон, Алта

Заходами Комітету Бібліотеки відділу Союзу Українок при Катедрі св. Івана відбулась в неділю 27-го жовтня імпреза — Свято Книжки. Програма почалась в катедральній авдиторії в годині 2:30 по полудні, на яку зійшлися численно членки і гості.

Урочистості імпрези додавала по мистецьки і в спокійнім стилі удекорована заля. На головнім чайнім столі, накритим вишиваним обрусом, стояв портрет Лесі Українки, прибраний маками, соняшниками, білими стокротками та синіми братчиками. По обидвох боках портрету були розложені книжки. На стінах висіли портрети українських письменників-клясиків.

В програму свята входило художнє читання творів, що їх виконували членки Комітету Бібліотеки. Між іншими в програму читання входили твори двох діяльних членок нашого відділу: Вірші пані Д. Яндової „Книжка" і „Прощання з Києвом", написані 1961 р. читала пані М. Гринчук, а гумористичне оповідання „Нові черевички" з книжки „Научка" авторки С. Пауш читала пані Є. Верхомин.

Цікаву доповідь про дитячі журнали виголосила пані Н. Боднар, колишня учителька української школи, ілюструючи числа цих журналів.

Увагу слухачів полонило оповідання Ольги Кобилянської, письменниці-клясика української літератури „Час", в якім вона в пластичних образах змалювала красу рідної землі Буковини, а в діялозі персонажів бабуні і дівчини виявила свій погляд на старість і молодість. Це оповідання читала пані Леся Івасюк.

Ціла програма Свята Книжки була добре проведена та зробила гарне враження на слухачів. В ній знов піднесено вартість рідної літератури, підкреслоно знання рідної мови і письма серед молодшого покоління і що обовязком батьків є плекати любов у своїх дітей до книжки в рідній мові.

Відділ Союзу Українок Канади при Катедрі св. Івана в Едмонтоні, під управою Комітету Бібліотеки, побільшує бібліотеку новими книжками, журналами, часописами, а зокрема розбудовує дитячий відділ. Кожної суботи, в часі української школи учителі, користуючись бібліотекою, мають можливість прочитати школярам відповідну

Зліва направо: Осипа Фарина, Анастасія Шемелюк, Фіона Пелех, Іванна Дженис — голова відділу і Наталя Базюк — голова ювіл. комітету, Марія Чарнецька і Ева Челядин.
На знимці бракує: Олени Данилюк і Марії Солован.

казку, чи оповідання та заохочують дітей випозичати з бібліотеки книжки до читання дома. Під управою нашого активного Комітету Бібліотеки, членство вірить у вартість рідної мови і потребу знання своєї літератури.

В часі чайного прийняття гостей обидві наші едмонтонські авторки — Д. Яндова і С. Пауш, наливали чай. До мистецької частини імпрези додали кілька музичних точок молоді студенти музики: п. Йосип Боднар відограв два соля на акордіоні, панна Даруся Гринчук відограла на піяно „Вальс" Шуберта.

До Комітету Бібліотеки, що його очолює пані Ольга Лукомська входять пані: Л. Івасюк, Н. Мельничук, Н. Боднар, М. Гринчук і Є. Верхомин. Пані, що помагали комітетові в часі чайного прийняття були: М. Особа, С. Фербей, М. Лукша і А. Ворох.

Вікторія Шевчук, секр.

З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛУ
у Смокі Лейку, Алта

Відділ ім. Ольги Кобилянської улаштував вечерок Свята Книжки, який відбувся 6 листоп. 1968 р. в залі Українського Народного Дому.

Програму Свята Книжки попередили чергові збори, на яких вирішились деякі біжучі справи т-ва. По зборах пані Крисовата прочитала реферат на тему книжки, а добр. Туржанська прочитала вірш „Пошана Книжці". На закінчення програми господині подали перекуску.

— — —

На 18-го листопада 1968 р. заходами відділу відбулось в залі Народного Дому вечір-роковини Першого Листопада. На вечерок прибуло поважне число гостей та членок відділу. Програму вечора відкрила предсідателька Марія Кокотайло. Пані Марія Паламарик прочитала: „Пятдесятріччя Листопада". Добр. Туржанська пояснила значення листопада в історії визвольних змагань нашого народу та прочитала „Листопадова мрія". Пані Крисовата відчитала „Листопад".

З уваги на те, що того самого місяця припадають роковини народження письменниці О. Кобилянської учасники вшанували її на цім вечорі згадкою — добр. Туржанська прочитала дещо про життя Ольги Кобилянської та її творчости. По цім усі разом відспівали кілька народніх пісень.

Останньою точкою програми був звіт делеґатки, пані Марії Рацой, яка їздила на провін. з'їзд Союзу Українок та ювілей церкви в Едмонтоні. На закінчення програми господині подали чай.

Мотря Лопатиська

СВЯТО КНИЖКИ
Скарборо, Онт.

В неділю 23-го серпня 1968 року, заходами відділу Союзу Українок при

церкві св. Анни, відбулося в церковній залі перше Свято Книжки.

Програму свята відкрила вступним словом голова відділу, пані Віра Кузик. Пані Марія Бобенко і пані Марія Болосмак дали короткі доповіді, які відносились до теми імпрези. Головною точкою програми був реферат, що його виголосила поетка Лариса Тимошенко (Муровић).

Відтак пан Кузик висвітлював знимки, що їх призбирав пан Василь Стефаник. Всі ці знимки були про нашу церкву, громаду і наші гарні виставки. Голова т-ва пані Кузик подякувала всім тим, що брали участь у програмі, як також гостям, що прибули на Свято Книжки, а при цім запросила всіх на чайне прийняття.

З цієї нагоди наше жіноче т-во висилає на журнал „Промінь" $14.00. Бажаємо нашому журналові найкращих успіхів в його цінній праці.

Мирослава Біла, рефер.

ВШАНУВАННЯ ПАНІ О. СИРОЇД
Ванкувер, Б. К.

В неділю, 13 жовтня ц. р. приятелі та співпрацівниці пані Оксани Сироїд влаштували велику несподіванку п-ву Сироїдам з нагоди 75-тих роковин народження пані Оксани. Прибувші гості застали вже в їх домі членів родини пані Оксани, які приїхали, щоб вшанувати свою маму, бабку і прабабку.

Від присутніх гостей вітали пані Оксану пані Л. Кут, пані А. Рурик і Всеч. Прот. Хруставка складаючи іменинниці побажання доброго здоров'я, радости з дітей, а разом висловили їй признання за її працю для громадського добра. Пані Сироїд віддала багато своїх трудів не тільки для жіночого т-ва ім. Лесі Українки, але також для церковної громади, для Взаїмної Помочі, Н. Дому, СУМК-у. Здається, що немає жодної ділянки в праці тих організацій, щоб вона не брала в них активної участи, даруючи ріжні печива, писанки та вишивки як для продажі, так і на ріжні розігравки на потреби цих організацій. А вже у розпродажі білетів на ріжні імпрези, як сказав Всеч. о. Хруставка, дуже часто була на першому місці. Як членка комітету видання куховарської книжки, вложила пані Сироїд багато часу та праці, особливо у випробуванні ріжних приписів, як також у розпродажі самих книжок.

По привітанню, присутні вручили пані Оксані дарунки та відспівали їй

Оксана Сироїд

„На многая літа". Зворушена до сліз пані Оксана сердечно подякувала всім за таку милу несподіванку, за дарунки та вітання і признання. Між іншим вона сказала, що праця для добра організації, завжди була для неї великою розрадою в її житті.

По смачній перекусці гості ще довго забавлялись, а пані Оксана пригадувала й оповідала дещо із своїх переживань. Вона ще й тепер памятає, як будучи 5-літньою дитиною приїхала зі своїми родичами — Василем і Домкою Одовійчуками 1899 року до Канади і на самий Великдень прибули в Тіодор, Саскачевані. Вкоротці по цім вони переїхали в околицю Бюкенен та замешкали на фармі. Ще в молоденькім віці панна Оксана вийшла заміж і молода пара оселились на фармі в околиці Шіго, Саск. Тут 1923 року помер її перший чоловік.

Оставшись вдовою і з малими діточками вона переїхала до містечка Шіго, де в скорому часі знайшла собі працю. В Шіго вже в той час була зорганізована Українська Православна Церква, а парохом в громаді був Всеч. о. Володимир Слюзар. Так о. Слюзар як і добр. Леоніда мали великий вплив на своїх парафіян, а зокрема на молоду вдову, яка у своїй долі, потребувала духової опіки. В скорому часі пані Оксана вписалась до жіночого т-ва ім. Ольги Кобилянської, яке зорганізувалось за стараннем добр. Л. Слюзар 1925 року. По кількох роках пані Оксана переїхала до Вінніпегу в надії, що там знайде кращу працю. У Вінніпезі вона зараз по своїм приїзді включилась в працю жіночого т-ва ім. О. Кобилянської при церкві св. Михаїла на Дизраелі, як також була членкою жіночого т-ва ім. Лесі Українки при Соборі. Свого часу була членкою провінц. екзекутиви Союзу Українок в Манітобі, займаючи позицію членки контрольної комісії. Під час свого побуту у Вінніпезі пані Оксана вийшла заміж за Н. Гамулку, а 1947 року разом з чоловіком переїхала до Ванкуверу. Тут вона знов включилась в працю жін. т-ва ім. Лесі Українки та Взаїмної Помочі. Тут помер її другий чоловік і 1954 року пані Оксана вийшла заміж за Стефана Сироїда.

На памятку такої милої несподіванки пані Сироїд зложила жертву на прес. фонд журнала „Промінь" $10.00. До такої пожертви прилучились пані: Люба Кут — $5.00 і М. Богдан — $5.00. По $2.00 зложили: П. Клюкевич, А. Воробець, М. Вакалюк і А. Рурик — разом $28.00.

В імені всіх учасників свята бажаємо пані Оксані щастя та кріпкого здоров'я на многі літа.

Одна з гостей.

ПРОЩАЛЬНЕ ПРИЙНЯТТЯ
Виниярд, Саск.

В суботу 19 жовтня 1968 р. жіноче т-во, церковна громада і приятелі п-ва Петра і Антоніни Добровольських улаштували для них в залі Народного Дому прощальне прийняття. П-во Добровольські виїжджали на постійний побут до Норт Сурей у Б. К. на відпочинок, де й будуть жити близько родини свого сина.

Панство Добровольські були активними членами Української Православної Церкви, а зокрема пані Добровольська була діяльна у жіночім товаристві від початків її поселення у Виниярді й аж до виїзду. Вона була головою жіночого т-ва впродовж чотирьох років. Весь час вона була передплатницею журнала „Промінь". Обидвоє вони брали участь у церковнім хорі та ріжних імпрезах громади. Віримо, що п-во Добровольські і надалі будуть цікавитись українським життям та брати чинну участь в громаді в Норт Сурей.

З того прийняття засилаємо $7.00 на журнал „Промінь" — пожертви, від пані Добровольської та жіночого товариства, відділу Союзу Доньки України. Панству Добровольським бажаємо всього найкращого на їх новім місці поселення. Щасти Боже!

Віра Сеньків, секр.

У 100-РІЧЧЯ „ПРОСВІТИ"
Вклад праці „Балевого Комітету" Жін. Т-ва ім. Лесі Українки при Т-ві „Просвіта" ім. Т. Шевченка у „Самоцвітний" Ювілей 100-річчя „Матірної Просвіти" — Львів у днях 19 і 20 жовтня ц. р. в Монтреалі.

В 1963 р., під час Золотого Ювілею Т-ва „Просвіта" в Монтреалі, у ряді резолюцій, проголошено між іншим вшанування 100 р. „Матірної Просвіти" — Львів, що припадало на цей рік. — І тому, наприкінці минулого року, голова Т-ва „Просвіта" Мирослав Бурий, заініціював святкування. Було оформлено Ювілейний Комітет з 26 осіб, а одночасно Братня Організація Жін. Т-во ім. Л. Українки під головуванням Михайлини Майброди, приступило до співпраці зі своїм „Балевим Комітетом" в складі шістьох членкинь. — Комітет ділово і жертвенно сповняв обов'язок правої руки Юв. Комітету, виконуючи поважних розмірів роботу. Крім 25 передювілейних засідань, мав ще свої сходини, роз'їзди, телефонічні розмови, полагоджував передбачені, запляновані потреби й усував теж наглі труднощі.

На оплати ювілейних витрат, Бал. Ком. улаштував три виставні чайні прийняття з „бінгами", розпродував 500 розіграшкових книжечок уфундованих п. п. Юлією і Стефаном Батюками, оплатив для 23 дітей Рідної Школи й кількох осіб опікунчого персоналу прогульку на місцеве видовище „Людина і її світ", улаштував передвакаційне прощальне прийняття для 80 осіб Юв. Соборного Хору, розпродував квитки вступу на Бенкет і Баль, придбав декораційні корсажі й бутонерки-гвоздики, для почесних гостей і членів -ок Юв. і Бал. Комітетів, та ювілейні відзнаки для усієї публики. Допильнував повідомлення про 100 літній Ювілей „Матері — Просвіти" — Львів у чужомовній, місцевій пресі, допомагав культурно-освітньому відділові Юв. Комітету.

Серед кінцевих, підготовчих днів, невмолима смерть ненадійно вирвала з ряду членства Юв. Ком., активного члена „Просвіти" бл. п. Михайла Спасика, полишаючи вдовою молоду дружину Анну, сиротами трьох синів і родину. Анна залишила своє членство в Бал. Комітеті.

Оставші п'ять жінок працю продовжували аж до успішного кінця. За висококультурний рівень бенкетово-балевої частини управа „Вінзор" готелю склала їм грагуляції, а гості висловлювали щире признання. Зокрема почесні гості з-поза Монтреалу, сенатор Павло Юзик з родиною й маестро Микола Понеділок.

Стоять зліва направо: М. Майброда — заст. голови Бал. Комітету, С. Шеремета — контрольорка, Марія Юзик, Ю. Батюк — голова Бал. Комітету, О. Бабяк — касієрка, С. Остапчук — секретарка. Немає на знимці А. Стасик — англомовної секретарки.

Здійснюючи рішення Т-ва „Просвіта" і її Юв. Ком., що святкування 100 річчя „Матірної Просвіти" — Львів, мають мати соборний і український характер, а по тій думці були заступлені всі громадські парохіяльні і світські організації почерез почесних гостей, або делегатів. Запрошено теж голову СФУЖО, — Вельмиш. пані Олену Залізняк, проживаючу тепер у Монтреалі. — Належить теж дати признання Бал. Ком. за прекрасну декорацію бенкетової залі й інших кімнат. Малюнки для неї, а саме: символ „Просвіти" у виді жіночої постаті висоти вісьмох стіп, намалював член „Просвіти" і Юв. Ком. Петро Лихач. Він теж скопіював і відповідно збільшив Юв. емблему роботи комерційного мистця Едварда Дорожовського і ними та червоними маками й синьожовтими лентами прибрано стіни й філяри готелевого приміщення. Столи причепурено вазами жовтих хризантем з палаючими синіми свічечками й розкладено коробочки сірників з ювілейною дедикацією для вигоди й пам'ятки гостям Просвітнього Ювілею. Крім п. Лихача жертвували час і працю для декорації п. п. Софія Бурий, Ірина Коваль, членки Жін. Т-ва ім. Л. Українки, Марія Шустер, Мих. Карпінський, Володимир Шеремета, Василь Сенчій, Мартин Джума, Мирослав Антонюк, члени Юв. Ком. Для пришпилювання гостям ювілейних відзначок, Бал. Ком. заангажував три молоденькі просвітянки студентки: Надю Бабяк, Олю Процишин і Лесю Сенкусь. Доцільна зорганізованість, дбайливе око, лад і порядок, знаменували погідну атмосферу й веселий настрій присутньої, численної, бо 375 осіб, української публики. —

Балевий Комітет Просвітянок у Монтреалі приніс в дарі „Матері Просвіті" — Львів, свій глибокий поклін, в'язанку щирих задушевних почувань, та свою трудолюбивість, а те все, було їхнім вкладом до стовідсоткового успіху Самоцвітного Ювілею 100-річчя „Матірної — Просвіти" — Львів. —

Марія Давидович
прес. реф. Юв. Ком.

З ЮВІЛЕЮ НА ПРЕСУ
Волей, Б. К.

В суботу, 2-го листопада ц. р. родина і приятелі п-ва Кобриновичів зібрались в їхнім домі, щоб привітати їх з нагоди 25-ліття подружжя.

Першим зложив привіт Всеч. о. П. Блажук. У своїм привітальнім слові о. Блажук підкреслив заслуги ювілятів не тільки в нашій громаді але в загальному нашому суспільно-громадському житті, зазначивши, що праця і щира жертвенність ювілятів повин-

на стати прикладом для інших, як треба працювати для добра українського народу та ближнього.

Від жіночого т-ва ім. О. Кобилянської привітала голова пані Раїса Демчук. Вона сказала, що п-во Кобриновичі заслуговують собі на пошану, бо нема жодної ділянки праці при нашій громаді, до якої наші ювіляти не доклали б своїх рук. При цім пані Демчук передала синові п. Кобриновича Григорію дарунок з проханням вручити своїм батькам від всіх присутніх. Вручаючи дарунок, п. Григорій побажав ювілятам многих, літ. щастя і здоров'я а гості відспівали многоліття. Останнім вітав їх полковник Гринченко, провідник (У.В.К.) ім. Пилипа Орлика.

На закінчення пані подали перекуску і гості забавлялись до пізної ночі: співали гарні народні пісні та в дружній атмосфері велась сердечна гутірка.

Щоб відзначити це родинне товариське свято і громадською послугою пані Надія Боярчук провела збірку на пресовий фонд журнала „Промінь" яка принесла $12.00. Жертводавцям-гостям щира подяка. **Н. Боярчук**

ПОСВЯЧЕННЯ ДОМУ
Торонто

„— Без Бога — ані до порога" —, це прислів'я витворив наш побожний український нарід на своїй довгій життєвій дорозі. Тяжкі спроби у століттях переносив наш народ, але витримував з Богом!

І в цій нашій країні Канаді, наші люди вповають на Бога і просять Його благословення у щоденному житті. І так ось наші добрі віддані парафіяни п-во Степан і Михайлина Яніцькі, у неділю 3-го листопада 1968 р. запросили священиків Катедри Св. Володимира з 404 Бетурст вул. оо. Фотія і Ференсіва, щоб посвятити їхній гарний новонабутий дім. При цьому було і поважне число друзів п-ва Яніцьких.

На прийнятті, яке влаштували панство Яніцькі, було багато промов та щирих побажань здоров'я, успіхів та похвал, на що справді заслуговують господарі за свою працю при Катедрі. Пані Яніцька активна членка Союзу Українок Канади, відділу княгині Ольги, а при Братстві Св. Володимира, здається, і праця не була б такою добре виконаною без пані Яніцької. Пан Яніцький був і братом при Церкві і в управі Катедри і в усякій роботі.

Господарем цього милого прийняття був пан В. Григоряк. Як звичайно, у нас багато справ, які потребують підтримки фінансової, тому пан Григоряк пам'ятаючи про це, зробив заклик, щоб присутні склали свій дар на молодечий хор Української Православної Молоді під диригентурою пана Нестора Олійника. На цю ціль склали присутні $126.00. І про наш жіночий журнал „Промінь" не забули. Він репрезентує нас друкованим словом перед нашим суспільством. Він видається на високому рівні, що є ознакою, добре підібраного редакційного персоналу на чолі з пані Н. Когуською. При цій нагоді зібрали на пресовий фонд журналу „Промінь" $20.00. З легким серцем присутні давали свій гріш на ці дві справи. Нехай Господь благословить людей за добрі діла, а доматорам, нехай пішле ще — Многі і многі літа —! **Присутня.**

З НАГОДИ 75-ЛІТТЯ МАРІЇ ГУМЧАК

Монтреал

Пані Ксеня Самолюк, дочка пані М. Гумчак запросила до свого дому своїх і своєї мами приятелів, щоб вшанувати день уродин — 75-ліття мами.

По невеличкій церемонії, внуки пані Гумчак привітали бабуню квітами, а були це хлопці і дівчата — діти трьох доньок. По цім господиня дому пані Ксеня подала дуже гарну і смачну вечерю. По вечері відбулась родинна і товариська програма.

Перший привіт зложила голова відділу ім. Ганни Барвінок, донька іменинниці пані Є. Загурак і О. Бурак. Пані С. Олянська вручила від всіх молодших дарунок пані Гумчак. З огляду на те, що не всі гості мали можливість завчасу причинитись до подарунку, рішили такий подарунок в честь пані Гумчак зложити на громадські цілі, тому попросили пані Михайліну Нему пояснити про фундацію ім. Наталії Кобринської при Союзі Українок Канади. Гості зложили в дар іменинниці $41.00 і з того пані М. Гумчак призначила $25.00 на фундацію, а $16.00 на фонд журнала „Промінь".

Всі гості до пізного вечора, в дружній і родинній атмосфері гуторили і забавлялись, виявляючи увагу і пошану іменинниці в її 75-ліття. Пані Гумчак вже довгі роки живе вдовою. Виховала вона гарно своїх девятеро дітей, має багато внуків, якими тепер радіє, бо бачить їх і в церкві і на сцені і в українській школі. Багато в цім всім заслуг бабуні.

Зворушена увагою і теплом своїх рідних і приятелів зі сльозами в очах дякувала всім за память, за добре щире слово і пошану. Від себе складаємо подяку жертводавцям на добрі громадські цілі, а зокрема дітям пані Гумчак п-ву Самолюкам. Пані Марії Гумчак бажаємо кріпкого здоров'я і многих літ втішатись своєю родиною та прихильністю приятелів. Між гостями були членки обидвох відділів Союзу Українок — Ганни Барвінок і Доньки України. **Н. М.**

ПРОЩАЛЬНЕ ПРИЙНЯТТЯ
Ґримзбі, Онт.

В суботу, 20-го липня 1968 р. зійшлися приятелі та знайомі п-ва Пертаків до залі нашої громади, щоб попрощати цих добрих і щирих членів, які переїздили на постійний побут до Гамільтону.

Багато цінних пам'яток залишається в нашій громаді, що їх п-во Пертаки пожертвували до нашої церкви. Пані Пертак повишивала речі до церкви та була в комітеті молодшого СУМК.

Пані Бойчук в імені гостей зложила п-ву Пертакам побажання всього добра на новому місці поселення і вручила їм подарунок на пам'ятку від присутніх. Дякуючи гостям-приятелям за прийняття і шану пані Ю. Пертак зложила жертву для жін. т-ва, відділу Союзу ім. Кн. Ольги $15.00, а п. О. Пертак зложив на церкву в Ґримзбі $50.00. П-во Василишини, родичі пані Пертак, з вдячности за добре відношення до їх дітей зложили від себе $50.00 на місцеву церкву, а пані Василишин $5.00 на фонд „Променя".

Щиро дякуємо за пожертви а п-ву Ю. і О. Пертакам бажаємо всього добра на їхньому новому місці поселення. **Є. Степова**

ЮВІЛЕЙ — 25-ЛІТТЯ ВІДДІЛУ
Васетна, Алта.

Дня 18 вересня 1966 року відділ ім. О. Басарабової у Васетна святкував свій ювілей 25-ліття заснування т-ва.

Ювілейне святкування почалось Службою Божою і Панахидою за померших членок в церкві, що їх відслужив Всеч. о. Куліш. По відправах всі учасники перейшли до міської залі, де членки т-ва приготовили смачний обід. Заля була святочно прибрана і справляла миле враження. На блакитнім тлі сцени уміщено тризуб, прибраний вишитими рушниками, а по обох боках відзнака Союзу Українок — смолоскип. На залі столи були прибрані живими квітами, свічками а на середнім наш традиційний колач.

За головний стіл засіли Всеч. о. і добр. Куліші, Всеч. о. і добр. Василіви, тодішня голова пров. екзекутиви на Альберту П. Сліпчук і гостя пані Сулима, окружна референтка пані Паламарик, голова відділу пані Лехкодух та ювілятки-основоположниці: Анна Петрик, Текля Дегодь, Тетяна Швець, Анна Ванечко, Катерина Зонь і Василина Вірун. Молитву перед обідом провів Всеч. о. Куліш.

По обіді, святочну програму відкрила вступним словом голова т-ва пані Лехкодух, привітавши учасників і членок першого заряду т-ва та гостей з околиці. Повстанням з місць вшановано померших членок.

Пані Текля Дегодь, перша секретарка т-ва перечитала звіт з перших зборів відділу, які відбулися 9-го лютого 1941 року у присутности 9 членок. Пані, що були вибрані до першого заряду: Юлія Попіль — голова, Анна Петрик — заступниця, Текля Дегодь — секретарка, пані Німчук — касирка. Контрольна комісія: пані Козуб, пані Ванечко і пані Павелчук. Членки: пані Зонь і пані Якимець та оснувателька добр. М. Василів. Найбільше пожертв т-во передало на будову церкви. Членки т-ва з посвятою працювали, щоб зорганізовано плекати українське життя та своїми фондами причинитись до будови церкви у Васетні. А тепер ми дочекались такої світлої сторінки в нашій історії — 25-ліття відділу, який з днем свого зорганізування вступив до Союзу Українок Канади.

По цім голова т-ва покликала шістьох членок, які через 25 років, все безперервно працювали та удекорувала їх корсажами, висловлюючи кожній подяку за її посвяту. Це були пані: Анна Петрик, Текля Дегодь, Тетяна Швець, Анна Ванечко, Катерина Зонь і Василина Вірун. Пані П. Сліпчук, голова пров. екзекутиви вручила кожній грамоту, привітала почесних членок і побажала їм дальших успіхів. У своїм слові пані Сліпчук підкреслила завдання наших відділів, дала короткий огляд праці пров. екзекутиви та поділилась своїми враженнями з поїздки в Україні.

Світлина з ювілейного свята. Сидять зліва направо: Катерина Зонь, Тетяна Швець, Анна Петрик — перша заст. голови, Текля Дегодь, перша секрет. Стоять зліва: Василина Вірун і Анна Ванечко.

Пані Анна Петрик, заступниця голови першого заряду т-ва подякувала за грамоти, за вшанування а молодшим членкам за улаштування ювілею. Добр. М. Василів, як оснувателька переповіла дещо з початків та труднощів відділу та закликала молодших піддержувати і збагачувати ту працю, яку започаткували їх матері, а також зложила привіт від відділу при церкві св. Михаїла в Едмонтоні.

Добр. Куліш виголосила цінну доповідь на тему дня — 25-го ювілею відділу. Її думки залишились добрим дороговказом для тих, що розуміють потребу громадської праці, для тих, у кого б'ється українське серце й які живуть не тільки сьогоднішнім днем, але з надіями дивляться в наше майбутнє. Писемні привіти, які наспіли на ювілей були: від централі Союзу Українок Канади, від колишньої членки відділу Катерини Репки з Гренд Прері. Привітальне слово виголосили на святі ще такі особи: добр. Туржанська від відділу у Смокі Лейку, добр. Куліш від відділу у Радвей, Марія Сулима від пров. екзекутиви в Альберті і п. А. Швець від церковної громади. Всеч. о. Василів, колишній парох закликав членок до дальшої праці та зложив побажання відділові.

Кінцеве слово сказав Всеч. о. Куліш. Між іншим о. Куліш сказав, що він гордий тим, що українські жінки зуміли зберегти через організацію свою мову, свої звичаї і щоб все це вони могли також передати своїм донькам.

На закінчення, голова т-ва пані Лехкодух подякувала промовцям, гостям — всім тим, що причинились до успіху цієї імпрези. Гості відспівали многоліття оснувателькам і молитвою закінчено програму.

Ювілятки покраяли коровай-колач та роздали гостям Членки і прихильниці подали каву. Коло столів прислуговували члени і членки місцевої громади.

Свято своїм багатим і урочистим змістом лишило глибоке враження на учасників, а зокрема на тих, що вистояли чверть століття на службі громади і свого народу.

К. Зінк і М. Рогожа — секретарки

СПОМИН ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛУ Бл. п. ПАРАСКЕВІЇ АНКЛЕВИЧ У ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

У пам'ять покійної членки відділу С.У.К. ім. „Доньки України" в Ріджайні, Саск.

Кожне Товариство має заслужених і діяльних членок, які своїм прикладом і невтомною працею заслужили на пошану. Одною з таких була членка покійна Параскевія Анклевич.

Вона була нашою почесною членкинею, інтелігентна, свідома і гідна наслідування. Вона своєю доброю вдачею і вирозумінням здобула собі багато приятелів; вона всіх любила, і її всі любили. Це була наша „мама". Вона, крім своїх дітей, здобула собі любов і пошану в багатьох „Дочок", як вона нас звала; а ми в заміну, відчули любов до неї, як до рідної мами.

Покійна перейшла багато труднощів, але ніколи не нарікала. Вона була глибоко-релігійна, і вірила в краще майбутнє. Пам'ять про неї ніколи не пройде мимо, бо покійна лишила так багато милих споминів про себе.

Спи спокійним сном, дорога мамо, а пам'ять про тебе поміж нами буде вічна.

Дочка покійної Параскевії, Анна Мудра, зложила жертву в сумі десять долярів на фонд „Променя", на якого її мама так довго очікувала.

Марія Корпан, приятелька родини.

СВЯТО КНИЖКИ
Ріджайна, Саск.

В неділю, 3-го листопада, 1968, за старанням Культурно-Освітнього Комітету при відділі Союзу Українок Канади ім. Доньки України в Ріджайні, улаштовано Свято Книжки, яке відбулося в Народньому Домі.

Святочности надавав удекорований стіл добрими книжками, а між ними були числа високоцінного журналу „Промінь". За стіл засіли: Всеч. о. Прот. С. П. Симчич; голова товариства, пані В. Сопівник; пані А. Ваврух та предсідниця Свята, пані С. Крептул.

Пані С. Крептул відкрила Свято і привітала гостей та членок. Вступне слово прочитала пані А. Ваврух, в якому пояснила слово „книжка". Молитву, що її написав Архиєпископ Михаїл з Торонто, прочитала з чуттям пані Марія Корпан. Цінний реферат, праця пані Когуської, редакторки журнала „Промінь" відчитала пані Ольга Масиник. Пані Марія Юзик пояснила, що вийшли з друку в англійській мові вибрані твори Лесі Українки. На закінчення промовляв Всеч. о. Прот. С. П. Симчич. Він говорив про значення книжки в українському суспільному житті.

Пані С. Крептул подякувала учасникам, що своєю присутністю звеличали Свято, і запросила всіх на чай, що його приготували членки товариства.

Приємно зазначити, що на наше Свято прибуло велике число зацікавленої публики. Частину приходу призначено на пресовий фонд журнала „Промінь" у сумі девятнадцять долярів, а решта осталася на закуплення книжок.

Анна Мудрий, освітня референтка.

З ВІДВІДИН ГОЛОВИ СОЮЗУ В ЕДМОНТОНІ

Членки відділу при Катедрі св. Івана мали приємність 11-го листопада 1968 р. гостити нашу провідницю, голову Союзу Українок Канади пані Лесю Хорош-Ґреґорі. Того вечора поверх 100 членок зійшлися до соціяльної кімнати при Катедрі, де голова нашого відділу пані І. Дженіс привітала її, а пані С. Гриник удекорувала корсажем.

Впродовж трьох днів перебування пані Хорош в Едмонтоні, в часі святкування 50-літнього ювілею Української Греко-Православної Церкви в Канаді, голова Союзу брала участь у з'їздовій програмі, була присутня на ювілейнім з'їзді Інституту св. Івана, провін. з'їзді ТУС, Союзу Українок і СУМК.

Бл. п. П. Анклевич

Другого дня з'їзду пані Хорош виголосила доповідь на тему „Національність, культура і мова". Крім загальних сесій, пані Хорош брала участь в окремих нарадах пров. з'їзду Союзу Українок на Альберту, відвідала українську частину у провінц. музеї, де є ріжні експонати придбані українцями, як народня ноша, піонерські господарські знаряддя привезені з України.

В переддодень від'їзду пані Хорош до Торонта, членки відділу численно зійшлися, щоб попрощатись з нею. Інформальний вечерок почався висвітленням фільми про одного з наших передових мистців Василя Курилика, який тепер в Канаді здобуває собі багато популярности. Фільму висвітлив п. Вол. Базюк. По цім членки перейшли до бібліотеки, де впродовж трьох днів були виставлені образи В. Курилика. Наш відділ випозичив цю колекцію образів від централі Союзу Українок Канади з проєкту 100-річчя Канади.

На закінчення вечора соціяльний комітет, що його очолює пані М. Со-

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

РЕДФІЛД, САСК.
Відділ ім. Лесі Українки

Діяльність товариства: Впродовж року відбулось 10 місячних зборів, 1 пирогова вечеря і бінґо. Членки дарували печиво і страви на харчовий ярмарок (фуд-фир), мали випродаж печива, взяли участь у святкуванні 50-нього ювілею У.Г.П. Церкви, на який приготовили обід і програму. Стараннями т-ва помальовано церкву в середині і перебудовано Народній Дім, щоб мати окрему кухню.

Членки т-ва брали участь у збірці на поборювання недуги рака, на Червоний Хрест та Юнесеф. Улаштували роковини Наталії Кобринської, Івана Франка, а на освітніх сходинах мали читання про Світовий Конгрес Вільних Українців у Ню Йорку. Рідна школа у нас відбувається кожного тижня під проводом членкинь: О. Никіфорук, В. Никіфорук і А. Дмитрук.

Т-во жертвувало на церкву $225.00, на Народній Дім $200.00 і на оселю Зелений Гай $25.00. На річних зборах 5-го грудня 1968 р. вписалось 9 членок.

Заряд т-ва на 1969-тий рік: Уступаюча голова — Д. Никіфорук, голова — Олеся Плюта, заступниця голови — М. Котик, секретарка — С. Никіфорук, касирка — Ю. Кучірка.

Фінансовий звіт: З року 1967 осталось в касі $1,174.60, приходи в 1968 — $592.04, розходи — $1,107.93, в касі осталось — $658.71.

Анна Дмитрук, секр.

ҐЛЕСЛИН, САСК.
Відділ ім. О. Басарабової

Річні збори жіночого товариства відбулися 8-го грудня 1968 року в 7-мій годині вечером в церковній залі. Збори відкрила голова т-ва Єва Дмитришин молитвою. Анастасія Гаврилів була предсідницею зборів, а Анна Буй секретаркою. Слідували звіти заряду і комітетів. На зборах уписалось 18 членок.

Діяльність т-ва: Впродовж року відбулось 9 місячних і 2 надзвичайних зборів. Заходами т-ва було приготовлено спільну святу вечерю і спільне свячене. Улаштовано роковини Ольги Басараб чайним прийняттям. Членки приготовили обід на храм нашої церкви і разом з церковною громадою відсвяткували 50-літній ювілей Української Греко-Православної Церкви, приготовили обід на це свято і помагали туберкульозній клініці, та зложили на фонд медичних дослідів серця. Членки т-ва приготовили ще інших три вечері, видали перекуску для студентів з Саскатуну і обід на День Подяки і пирогове пущення.

Т-во зложило жертву на Колегію Св. Андрея $25.00, на Інститут П. Могили в Саскатуні $50.00, дало на місцеву церкву $300.00 та складали жертви на прес. фонд журнала „Промінь".

Фінансовий звіт: Перенесено з 1967 року — $536.95, приходи в 1968 році — $1,664.47, розходи — $1,291.44, осталось в касі — $909.98.

Заряд т-ва на 1969-тий рік: Голова — Єва Дмитришин, заст. голови — Анастасія Гаврилів, секретарка — Марія Гарасим, заст. секретарки — Наталія Ригорчук, касирка — Анна Буй. Контрольна комісія — Анна Гаврилів, Роберта Дмитришин, Розалія Бойко.

Анна Буй, секр.

СМОКІ ЛЕЙК, АЛТА
Відділ ім. О. Кобилянської

Річні збори т-ва відбулися 4-го грудня 1968 р. в Українськім Народнім Домі. Предсідницею зборів була Марія Рацой, секретарювала добр. З. Туржанська. Членки заряду, що здавали звіти: Р Стрембіська — голова, С. Ваділ і М. Івасюк — заступниці, М. Паламарик — секретарка і Є. Рошко — касирка, освітнього комітету — добр. Туржанська і журнала „Промінь" — С. Палилик.

Діяльність т-ва: Впродовж року відбулось 11 місячних зборів. Заходами т-ва було улаштовано такі свята: Св. Миколая, роковини Шевченка і День Матері. Членки приготовили спільну святу вечерю на Щедрий Вечір разом з церковною громадою. Т-во улаштувало роковини Лесі Українки, Ольги Кобилянської, Свято Книжки, Листопадове Свято, приготовило осінній базар, випродаж українських вишивок та продаж Великодного печива. Членки разом з сумківцями ходили колядувати на церкву і помагали в кампанії збірки на Червоний Хрест, брали участь у фестивалі колядок, з чого дохід призначено на добродійний фонд поборювання недуги рака.

Наш відділ подарував трофей і грошеву нагороду студентові місцевої державної школи за найкращі марки в науці в 12-тій клясі, а другий трофей студентові в державній школі за українську мову.

Членки т-ва займались приготовленням весільних прийнять та похоронних обідів. Комітет господинь приготовив і видав 11 вечер для льокального Лайонс Клюбу.

Т-во передало на місцеву церкву $1,414.00, на Народній Дім $3,411.00, зложило на пресовий фонд журнала „Промінь" $18.00, на організаційний фонд $10.00, на стипендійний фонд $10.00, на площу в Мус Лейку $15.00, на 50-ліття Української Греко-Православної Церкви $200.00.

Т-во опікується молодшим відділом СУМК, інструкторками є Марія Любай і добр. З. Туржанська. Т-во також опікується українською школою. Наука релігії відбувається в школі раз на тиждень, вчать — добр. Туржанська і п. О. Придій. П. М. Кококотайло і п. Колотелюк навчають у недільній школі.

Приходи т-ва в 1968 році були $5,138.18, розходи — $6,280.76, в касі осталось $735.28.

Заряд т-ва на 1969-тий рік: Голова — Р. Стримбіська, заст. голови — С. Ваділ, секретарка рекордова — Марія Антонюк, касирка — Марія Івасюк. Референтки: освіти — добр. З. Туржанська, журнала „Промінь" — Славка Палилик. Контрольна комісія — М. Креколович, Л. Бохан і П. Садова.

Жіноче т-во засилає журналові „Промінь" найкращі побажання а редакторці кріпкого здоров'я та багато успіхів.

Марія Паламарик, секр.

БЮКЕНАН, САСК.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жіночого т-ва відбулися 5-го грудня 1968 р. в домі пані Анни Гачкевич. Збори відкрила молитвою пані К. Василів, яка також була предсідницею. Секретарювала пані І. Скорець.

лован подала гостям каву та перекуску. При горнятку кави велась ще товариська гутірка про враження з'їзду, подій та нових плянів і проєктів праці, аж пізно ввечір попрощались ми з головою Союзу Українок Канади, яка своєю присутністю звеличувала наші наради та цілий наш з'їзд.

Вікторія Шевчук, секретарка

Відкривши збори, пані Василів привітала членок, подякувала їм за цілорічну працю, добру кооперацію та попросила членок заряду до звітів. Звіти з річної діяльности т-ва здали: секретарка і касирка.

Впродовж 1968 року товариство відбуло 10 місячних зборів. На зборах, крім ділових біжучих справ т-ва, ми прочитували обіжники з централі Союзу Українок Канади, вирішували загальні справи. Вислано бюджет до централі Союзу. Членки т-ва під час Різдвяних свят ходили колядувати, держали порядок у церкві. Найбільшу частину нашої праці і старань ми присвятили побудованню кухні та їдальні при Народнім Домі. Майже всі наші фінансові здобутки йшли на ту ціль. Впродовж року членки приготовляли бенкети, весілля, обіди і чаї, також відбули осінній базар.

Приходи в 1948 році — $2.624.05, розходи $2,611.59, в касі осталось $12.46.

Заряд т-ва на 1969 рік: Голова — Ю. Талпаш, заст. голови — А. Олійник, секретарка — І. Скорець, касирка — А. Котик. Контрольна комісія — А. Олійник, В. Кіцан, С. Дорошенко. Господині — А. Гачкевич, З. Дробот і А. Олійник.

І. Скорець, секретарка.

ФОМ ЛЕЙК. САСК.
Відділ ім. Л. Українки

Річні збори жіночого товариства відбулися 4-го грудня 1968 р.

Впродовж 1968 року наш відділ виконав багато праці: відбулось 11 місячних зборів. Членки улаштували випродаж домашнього печива, пасок, писанок і чай перед Виликоднем. Приготовили базар, який відбувся 22 червня, видали обід в липні, дві весільні вечері і також займались обідами та перекусками після похоронів. Приготовили вечерю для Чемберс оф Комерс і вечерю для учителів шкіл і видали одну осінню вечерю в жовтні.

Членки т-ва взяли участь у спільній молитві (Світовий День Молитви Жінок), відвідували хворих у шпиталі та і домі для старших. В м. січні кожного тижня відділ приготовляв розвагову програму для старших в їх домі — концертові точки, бінго.

Відділ оцінює дар п-ва С. Франків з Тіодору і п-ва В. Франків з Фом Лейку, які подарували до церкви малий престіл для Панахид. Членки т-ва купили св. престіл, тетрапод, свічник (стіл) і дяківський стіл, купили Євангелію, свічки та інші речі. Покупили кухонні речі до Народного Дому, крісла та інше; дали поміч клініці в часі дарування крови, жертвували на недугу рака, артрит та інші добродійні організації. Т-во вписалось до місцевого музею.

Т-во дало нагороду $50.00 за українську мову в 12-тій клясі в державній школі. Того року дві студентки — І. Остапович і Д. Росіцька одержали ці нагороди по $25.00 кожне. Обидві студентки побирають курс медичних доглядачок. Т-во зложило жертву на стипендійний фонд до пров. екзекутиви Союзу Українок, передплачує журнал „Промінь" для хворих у шпиталі і дому для старших, сповнило бюджет до централі Союзу.

Членки нашого т-ва беруть участь в церковнім хорі, у фестивалі колядок, опікуються недільною школою, сумківцями. Навчають в недільній школі: пані: Є. Крикливич, М. Головата, пані Ворощук і сумківець М. Колибаба. Інструкторка СУМК — Є. Лазецька.

Заряд т-ва на 1969-тий рік: Голова — Марія Криссовата, заст. голови — Євгенія Крикливич, секретарка — Веронія Гаррас, касирка — Катерина Чейковська. Контрольна комісія — С. Стопира і Р. Головата. Сестриці до церкви — Агафія Ковальчук і Василина Чорней.

Веронія Гаррас.

МАЗЕПА, САСК.
Відділ ім. Ольги Кобилянської

Річні збори відділу відбулися в Народнім Домі 4-го грудня 1968 року в присутности 18 членок.

В неприсутности голови з причини здоров'я, на сугестію секретарки О. Маковської збори обрали на предсідницю того вечора Дорис Маковську. Предсідниця відкрила збори молитвою і хвилиною мовчанки та постанням з місць вшановано було покійних членок. Звіти з діяльности т-ва здавали членки заряду.

Впродовж року товариство відбуло 11 місячних зборів. Заряд і членки виконували працю в повній кооперації з церковним зарядом. Членки т-ва займались приготуванням весільних прийнять, приготовили храмовий обід, пирогове пущення, осінню вечерю і подавали перекуски.

В роковини свята Т. Шевченка відбулась Вечірня з Панахидою, улаштовано було свято День Матері, відбулось відзначення почесних членок товариства. Улаштовано прощальне прийняття для священика і День Подяки. Заходами т-ва відбулось два бінґа.

Товариство жертвувало на місцеву церкву, на Інститут П. Могили, місцевий шпиталь, на оселю „Тризуб" коло Кристал Лейку, на стипендійний фонд та інші добродійні цілі в Канаді, особливо медичні організації. Т-во сповнило свій бюджет до централі. 14 членкинь набули собі книжку „Дорогами сорокріччя". В нас постійно є недільна школа, в якій навчають пані: Д. Маковська і І. Завісляк.

Фінансовий звіт: Осталось в касі з 1967 р. — $876.91, приходи в 1968 році — $3,260.52, розходи — $3,051.17, осталось в касі $209.35.

Заряд т-ва на 1969-тий рік: Голова — Савеля Король, заступниця голови — Катерина Король, фінансова секретарка і касирка — М. Киба і А. Айстрик. Контрольна комісія — К. Маковська, М. Снятинська. Програмовий комітет — А. Ягольницька, К. Ягольницька, М. Король, І. Завісляк. Господині: К. Маковська, Д. Андрусяк, Ю. Король.

Членки нашого відділу бажають найкращих успіхів проводові Союзу Українок Канади та редакції журнала „Промінь".

Ольга Маковська, секретарка.

МУСІДОРА, АЛТА
Відділ ім. Л. Українки

Річні збори відділу відбулися 4-го грудня 1968 р. в залі Українського Народнього Дому. Збори відкрила тихою молитвою голова відділу Софія Лясик. Звіти з цілорічної праці т-ва здавали членки заряду.

Упродовж 1968 року відбулось 5 місячних зборів і трое засідань заряду. Відсвяткували вечерком роковини Лесі Українки. Членки т-ва приготовляють перекуску, коли члени Окружної Ради, або місцева громада мають збори. Улаштували випродаж домашнього печива і писанок перед Великоднем, приготовили обід на День Подяки і храмове свято. Т-во помогло грішми на обід, коли сусідська громада святкувала 50-літній ювілей Української Греко-Православної Церкви. Усі наші членки помагають при похоронних перекусках та весільних обідах. Відвідуємо хворих членок у шпиталях, купуємо картки та дарунки. Т-во пожертвувало $200.00 на прибудову їдальні до Народного Дому і купило шафи та посуду до їдальні,

пожертвувало $25.00 на потреби церкви. Передплачуємо журнал „Промінь" до т-ва і на зборах читаємо обіжники з централі Союзу. Виконали свій бюджет до централі.

Фінансовий звіт: З року 1967 осталось в касі $196.97, приходи в 1968 році — $225.31, розходи $294,17, осталось в касі — $129.11.

Заряд товариства на 1969 рік: Голова — Софія Лясик, заступ. голови — Ольга Качмар, секретарка — Катерина Мандрусяк, касирка — Параска Сорохан. Господині — Марія Кревенчук і Єлена Лизанюк.

К. Мандрусяк, секр.

ЛАШІН, КВЕБЕК
Відділ Св. Княгині Ольги

Річні збори т-ва відбулися 1-го грудня 1968 р., у парафіяльній залі. Збори відкрила голова т-ва пані В. Демосюк. Прот. Єпіфаній Чижів провів молитву. До почесної президії зборів були покликані Всеч. о. Є. Чижів, пані А. Геньга і пані Є. Товстюк. Однохвилинною мовчанкою було вшановано померших членкинь т-ва. Предсідницею зборів була О. Білоцерківська. Секретарками були М. Тихонов і О. Штихно. Секретарка прочитала протокол з попередніх річних зборів.

Слідували звіти заряду, — комітетів та контрольної комісії. Впродовж року відбулось 7 місячних зборів, двоє засідань і одні загальні річні збори. Членкині читали реферати на різних імпрезах. Брали участь у всіх громадських та національних імпрезах. Під час спільної куті членкині т-ва під керівництвом Т. Клемби дали концерт колядок. Влаштували Свято Лесі Українки, відсвяткували „День Матері", Свято Книжки, вислухали інформаційну доповідь про Світовий Конгрес Вільних Українців, що відбувся в Ню-Йорку. Цю доповідь прочитали нам: добр. Слюзар, пані Зоя Роніш і пані Галина Мельник.

Під час Великого Посту ми вислухали дві бесіди Отця Єпіфанія — на тему релігійну. В день Храмового Свята нашого т-ва ми вшанували 70-літніх членкинь, а також вділили окрему увагу й найповажнішим. Ми приготовляли всі обіди та чайні прийняття, улаштували базар. Наша добродійна праця була виявлена в тому, що ми вислали декілька пакунків ношеного одягу для бідних у Парагвай, відвідували з квітами та дарунками хворих у шпиталях.

Жертвували на церкву $700.00, для дітей калік $5.00, на пров. з'їзд $10.00, на журнал „Промінь" $32.25 і ін. У Різдвяний час ми ходили з колядою в користь церкви, на передодні Богоявлення ходили з щедрівкою, прибираємо в церкві, співаємо у церковнім та світськім хорі. Анкету і бюджет до централі вислали. Впродовж року працювали щиро і сумлінно для добра т-ва і церкви.

На внесок контрольної комісії збори уділили абсолюторію уступаючому зарядові.

Фінансовий звіт: Сальдо з 1967-го року $66.40, дохід за 1968-ий рік $1,067.80, розхід за 1968-ий рік $887.-90, сальдо на 1969-ий рік $246.22.

Заряд на 1969-ий рік: Голова — В. Демосюк, заступниці голови — М. Гонсов і І. Гела, рекорд. і кореспонд. секретарка — М. Тихонов, касирка — Н. Зубчинська. Освітній комітет: Т. Клемба, В. Кисленко і О. Штихно, прес. референтка — Т. Клемба, сестриці: Є. Гела, Д. Максимович, В. Морган; відвідування хворих: Є. Гела і Г. Царинюк; господині: А. Данилевич і О. Яковенко; відпоручниця до церковної громади — Н. Луцишин; до Червоного Хреста: М. Гонсов, Н. Луцишин і Г. Царинюк. Контрольна комісія: Т. Клемба, О. Штихно і О. Білоцерківська.

Марія Тихонов, секр.

КАДЕТ — ЕЙЛШЕМ, САСК.
Відділ ім. Олени Пчілки

Річні збори відділу відбулися 15-го грудня 1968 р. у Народному Домі ім. І. Франка. Збори відкрила голова Є. Козунь спільною молитвою. Предсідницею зборів була Євгенія Козунь, секретаркою Анна Н. Козунь. Слідував фінансовий і рекордовий звіт заряду.

Фінансовий звіт: З року 1967 осталось в касі $705.24, приходи в 1968 році $744.25, розходи — $557.92, в касі — $891.57.

Товариство жертвувало впродовж року на місцеву церкву Св. Петра і Павла $160.00, на Народний Дім $190.00, на Інститут ім. П. Могили $50.00. Товариство влаштувало спільне Свячене, храмовий обід, прийняття для студентів ім. П. Могили, 1 вечерю, 1 бенкет церковний, 2 випродажі печива.

До заряду на 1969 увійшли: Голова — Євгенія Козунь, заступниця голови — Анасія Рудей, секретарка — Анна Н. Козунь, касирка — Варвара Козунь. Контрольна комісія — Йогана Звоздецька, Оля Козунь. Сестриці до церкви — Анна А. Козунь, Марія Романиця, Параня Рудей, Марія І. Юзва. Відвідування хворих — Анна А. Козунь, Марія І. Юзва.

Анна Н. Козунь, секр.

ПОДЯКА

Цією дорогою хочу подякувати „Жіночому Товариству Ольги Басарабової" у Вимер, Саск. за те, що мене відвідали як я гостила у своєї сестри пані Охітви у Ватсон, Саск.

Отже дуже щиро дякую всім тим, що відвідали мене, і за такий гарний дарунок, себто трираменний вишитий хрест.

Заразом посилаю $5.00 (пять долярів) на десятий рік видавання нашого дорого-цінного журнала „Промінь".

Щасти Вам Боже.

Катирина Ксьондзина.
Ст Алберт, Алта

Дріжджеве тісто не прилипатиме до рук, якщо втерти у шкіру рук кілька крапель олії.

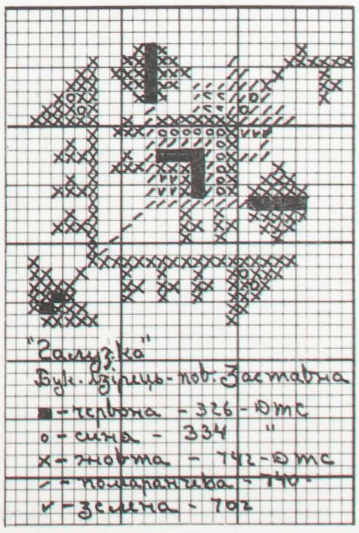

Українська вишивка. Філія Музею Союзу Українок Канади у Торонті. Опрацювала Іванна Вахна — голова Комітету.

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Відділ „Домашнє Господарство" редагує референтура Домашньої Економіки Союзу Українок Канади, пані Люба Кут, яка живе у Ванкувері. Ілюстрація поміщена за її старанням з надісланих нею фотографій. Приписи випробовані.

Люба Кут

КУЛІНАРІЯ І ЇДАЛЬНЯ САСКАЧЕВАНСЬКОЇ ЛЕГІСЛЯТУРИ

Під час нашого побуту в Ріджайні ми мали нагоду відвідати будинок Саскачеванської легіслятури і разом з тим гостити в їдальні, де відбуваються прим'єрські бенкети, величаві чаї, як також щоденні обіди.

Мені було дуже приємно довідатись, що керівником і господинею різних прийнять там є українка, пані Павліна Лупчак, яка вже поверх 20 років працює на цій позиції.

Під її керівництвом виконують працю около сто людей. Вона відповідальна за меню, декорування залі, як також за спеціяльний посуд та столове срібло, що його вживається на прийняття для ріжних достойників. Пані Лупчак відповідає за вибагливі страви на бенкетах та за щоденні обіди, приготовані для великого числа осіб (около 500) денно. На цих обідах, на столах дуже часто появляються, на бажання гостей, українські вареники, голубці та інше.

Пані Анна Мудра є одною з помічниць пані Лупчак і яка вже довгі роки працює з нею. Пані Лупчак бере активну участь в українськім громадськім житті, співає в церковнім і світськім хорі, а чоловік пані Лупчак вже довгі роки прислуговує, як старший брат у церкві.

Тут подаю деякі приписи печив, які подаються на чайнім прийнятті під час відкриття парляменту.

Рогалики

Тісто

1 горнятко масла
4 горнятка муки
4 яєць (вибитих)
½ ложечки соли
2 унції свіжих дріжджів
½ горнятка теплого молока

Дріжджі розпустити у молоці. Муку перемішати з сіллю, додати масло і перетерти разом. Окремо вибити яйця, додати дріжджі і молоко, вимішати і вляти до муки. Легко перемішати але не місити.

Так виглядають ріжні печива, яких приписи знаходяться в цім числі.

Завинути це тісто у пластиковий мішечок, положити в посудину з холодною водою і поставити в холодільник на ¾ години. Вийняти з мішечка, поділити тісто на вісім частин і з кожної частини розтачувати круглу паляницю, порізати кожну навхрест на 12 куснів.

Кожний кусник помастити горіховою начинкою, звинути, виробляючи рогалик і закручувати кінці. Виложити на вимащену листву і пекти в огрітій печі 350° впродовж 15 хвилин.

Начинка

8 унцій волоскових горіхів (walnuts)
½ горнятка (rolled oats) вівсянка
¾ горнятка цукру
½ ложечки цинамону
1 ложечка ванілії
3 білки, вбити на піну

Вівсянку перетерти на муку, горіхи посікти на дрібненько, додати цукор, цинамон, ванілію і вибиті білки. Вимішати добре.

— — —

Шоколядовий корж

1 ¼ горнятка муки
¾ ложечки соди до печива (baking soda)
½ ложечки соли
8 унц. дактилів (dates) покраяних
¾ горнятка жовтого цукру
½ горнятка води
½ горнятка масла
6 унц. середньо солодкої шоколяди
2 яєць
½ горнятка молока
½ горнятка соку з помаранчі
1 горнятко посічених волоських горіхів (walnuts)

Перемішати муку з сіллю і содою. В посудину дати дактилі над кипятком, щоб змякли. Розмішати з маслом, додаючи воду і цукор. Зняти з кухні, додати шоколяди, щоб розмякшилось, вибивати додаючи яйця.

Вимішувати додаючи муку, сік з

помаранчі, молоко та решту муки. На останку додати горіхи і добре вимішати. Виложити на висмаровану маслом форму 9" х 13". Пекти на огрітій 350⁰ печі около 45 хвилин. Прохолодити й виложити склицею.

Склиця

1 ½ горнятка порошкового цукру
2 ложки масла
½ ложечки тертої шкірки з помаранча
2 або 3 ложки сметани

Вимішати добре і виложити на верх коржа.

— — —

Сливник

Тісто

2 горнятка муки
1 горнятко масла
1 ложечку порошку до печива (baking powder)
3 ложки цукру
½ горнятка молока
1 яйце

Втерти муку, масло і порошок як на пай. Залишити ¾ горнятка цієї мішанини на верх сливника. До цього додати вибите яйце, цукор і молоко, сгулити докупи і виложити в помащену скляну посудину 13" х 9". На це виложити масу з сливок.

Маса з сливок

2 фунти сливок
½ цитрини покраяної на кружальці
½ горнятка води (приблизно)

Варити сливки з водою і цитриною доки не змякнуть. Вистудити, кісточки повибирати і сливки дрібненько покраяти. Вимішати в масу і виложити на верх тіста. Пекти у печі 375⁰ около 25 хвилин.

Склиця

¼ горнятка квасної сметани
½ горнятка мілкого цукру (fruit sugar)
½ горнятка кокосового горіха (coconut)
1 ложечка ванілії

Усе це вимішати і поляти на верх гарячого сливника. Посипати ¾ горнятка відложеної мішанини, всунути знов до печі на 10 хвилин і хай зарумянится.

— — —

Шоколядові галочки

½ горнятка фісташкового масла (peanut butter)
1 ложку масла
1 горнятко порошкового цукру (icing sugar)
1 горнятко дактилів дуже дрібно посічених (dates)
1 горнятко волоських горіхів (walnuts) або (almonds)
1 фунт шоколяди (Semi sweet)

Усе добре вимішати і руками виробити малі галочки. Розтопити шоколяду у посудині над кипятком. З поміччю спички обкачати галочку у шоколяді, дати до холодільника, щоб застигло натвердо.

— — —

Сирні пиріжки

1 горнятко муки
½ горнятка тертого жовтого сира або „Cheese Whiz"
½ горнятка масла
2 ложки сметани

Муку перемішати з сиром, додати масло і перетерти разом. Додати сметану і легко перемішати але не місити. Розтачати тісто на тонко і викраюзати кружальці, вживаючи склянку або іншу круглу форму. Начиняти повидлами або іншою начинкою. Притиснути краї пиріжків вилками. Виложити на помащену бляху і пекти в печі 350⁰ поки легко зарумяняться.

ДОБРЕ ЗНАТИ

Випечене тісто погано виймається, прилипає до металевої поверхні — опустіть форму на кілька хвилин у гарячу воду і печиво легко відділиться.

— — —

Засохлий сир стає м'яким, якщо подержати його у свіжому молоці, або кисляку.

— — —

Квасоля стає смачнішою і поживнішою, якщо воду, в якій вона закипить, одразу злити і знов налити холодної води, додавши три ложки олії.

— — —

Скибочка моркви, чи цитрини на ковбасному зрізі, або під кришкою у баночці з гірчицею допоможе продуктам довго зберегти свіжість.

ПАЛКАН

(Докінчення з стор. 20)

— Мамо, щось наче дряпає в двері!

— Та, то вітер!

— Ні, таки щось дряпається!

Ганна Пилипівна нехотячи відійшла від плити і накинув хустку вийшла на ганок. Холодний вітер обгорнув її присипаючи сріблистими пелюстками снігу. За дверима не було нікого. Беручись за клямку, хотіла вже зачиняти двері та нараз щось холодне торкнуло її в ногу. Від несподіванки вона аж скрикнула. Пильніше приглядаючись, вона побачила пса. Худий, змучений, мокрий він майже не рухався. Першим її відрухом було відштовхнути його, але щось наче б то стримало її. Чомусь пригадалася вона сама собі, коли ходила від хати до хати просячі, щоб щось продали, або обмінями, а часом і впустили в хату обігритися.

Пес підняв голову і жалібно заскиглив. Ганна Пилипівна впустила пса в сіни, зачинила двері і покликала доню. Пес відчув тепло став на ноги і Ганна Пилипівна побачила на лобі білу пляму. Палкан! — покликала вона пса. Пес тнувши носом її коліна почав виляти хвостом.

— Доню та це ж Палкан! Вона забула що то пес. Прийшов старий друг, який давно загинув. Може і той прийде так несподіванно, на якого вже перестали чекати!..

Пес дивився їй в очі, лизав руки, а Наталочка обхопила його шию рученятами і її білява голівка спочила на чорній вовні Палкана.

Україна 1938 рік. **Наталія Кібець**

Найдавніша культурна рослина. Чи всім відомо, що звичайна редька культивувалася ще в стародавньому Єгипті? Зображення її увіковічнене на кам'яних брилах піраміди Хеопса.

І від тих прадавніх часів цю ярину широко використовують. Корені, в яких чимало аскорбінової кислоти помагали від цинги. Їх і досі залюбки споживають, особливо взимку, коли свіжої зелені бракує.

Терта редька збуджує апетит, бо сприяє виділенню шлункового соку. В народній медицині її використовують при застуді, як сечогінний засіб. Редькою подекуди заміннюють гірчичник. **А. Кузьмович**

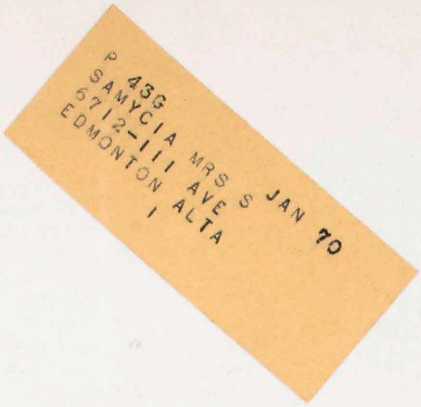

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

Одна з заслужених членок Союзу Українок Канади, яка бажає, щоб її імя не проголошувати, зложила на потреби журнала $1,000.00

Реджайна — З свята книжки, А. Мудра переслала 19.00

Васетна, Алта — Відділ ім. О. Басарабової — Є. Лехходух переслала 10.00

Реджайна — Відділ ім. Доньки України в десяту річницю смерти членки бл. п. П. Анклевич 10.00

Фовм Лейк, Саск. — Відділ ім. Л. Українки, В. Герис переслала 6.00

Детройт, Миш. — пані К. Яремчук 5.50

Брентфорд, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, М. Іванець переслала 5.50

Торонто — Д-ка Анна Ґоргіца 5.00

Кадет — Елшем, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, переслала А. Козунь 5.00

Ст. Алберт, Алта — пані К. Ксьонзина 5.00

По $2.00 — Є. Ганчарик — Кенора, Онт.; М. Барбаза — Сарнія, Онт.; Б. Мельник — Ендру, Алта.; В. Цвіклевич — Оден, Алта.; Відділ ім. О. Басарабової — Глеслин, Саск.; М. Тихонов — Лашін, Кве.; Марія Корній — Виндзор; П. Литвин — Вінніпегосис, Ман.; Ольга Бишоп — Ніягара Фалс; С. Шпитковська — Бімзвил, Онт.; К. Сосницька — Монтреал; М. Боянівська, Дарія Балко — Вінніпеґ; С. Стефанюк — Лондон, Онт.; М. Токарчук — Ватсон, Саск.; А. Гах — Монтреал.

По $1.00 — А. Клапоущак — Давфин; д-ка М. Мельничук — Мирнам, Алта.; В. Салучок, О. Боднар, Т. Тучак, Іван Данилевич — Торонто; В. Кузик — Сифтон, Ман.; Є. Шкурат — Монтреал; Н. Вірстюк, П. Прокопів — Едмонтон; Д. Л. Василенко, А. Катрусяк — Ванкувер; А. Полович — Канора, Саск.; А. Дутка, М. Острижнюк — Вінніпеґ; Н. Демчук — Сенді Лейк, Ман.; П. Матвійчук — Брендон, Ман.; А. Мегера, М. Король — Кемсек, Саск.; М. Гамонів — Калгері; А. Боднар — Порт Албернї, Б. К.; М. Костюк — Пембина, Н. Д.; Є. Сороко — Саскатун; А. Міщук — Ґилберт Плейнс, Ман.; А. Дзьоба — Еліот Лейк, Онт.

Замість Різдвяного привітання відділ ім. О. Басарабової в Васетна, Алта. зложив коляду на журнал „Промінь" — $5.00.

B 970
"The Child" (from Murillo) —
Canvas size 17¾" x 23½"
(Design size 14½" x 20")

D·M·C

Додаткові взірці можна буде побачити у 1968 Fall/Winter edition of McCall's Needlework and Crafts.

B 956
"The Girl and her Dog"(from Greuze)
Canvas size 25½" x 20"
(Design size 14½" x 18¾")

Вони створені для вас..., для вияву вашого таланту. Це нові взірці Д.М.С. і ви можете відшивати їх на канві в цілості; виконуючи їх, ви в легкий спосіб творите шедеври мистецької творчости. Цих чудових взірців досі ніде не можна було набути. Кожний цей взірець спроєктований на канві по нитках у властивих кольорах і знаходиться в багатій колекції Д.М.С. з тапестри волічки, номер 482. Зайдіть до вашого місцевого департаменту ручних робіт, або для ближчих інформацій пишіть на адресу:

BELDING CORTICELLI, LTD.

P. O. Box 9, Montreal 3, Que.